

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра міжнародного менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління експортною діяльністю підприємства

(на прикладі Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»)

Студентки 2 курсу, 3м групи,

Спеціальності 073, «Менеджмент»

Спеціалізації «Менеджмент

Зовнішньоекономічної діяльності» _____ підпис студента

Музиченко Тетяни

Володимирівни

Науковий керівник

Кандидат економічних наук,

доцент кафедри міжнародного

менеджменту

_____ підпис керівника

Молчанова Еллана

Юріївна

Гарант освітньої програми

Кандидат економічних наук,

доцент кафедри

міжнародного менеджменту

_____ підпис гаранта

Сєрова Людмила

Петрівна

Київ 2020

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО».....	9
1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».....	9
1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».....	21
1.3. Дослідження ефективності експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».....	29
Висновки до розділу 1.....	33
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО».....	35
2.1. Обґрунтування напрямів удосконалення процесу управління операцій з експорту Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»	35
2.2. Розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності управління експорту продукції Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».....	41
2.3. Прогнозування фінансових результатів Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» в наслідок реалізації запропонованих заходів	46

Висновки до розділу 2.....	49
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ.....	55

АНОТАЦІЯ

Музиченко Т.В. Управління експортною діяльністю підприємства (на прикладі Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»). – Рукопис.

Дипломна робота магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» – КНТЕУ, Київ, 2020.

Дипломну роботу присвячено комплексу питань, пов'язаних з управлінням експортною діяльністю Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».

Вдосконалено підходи до формування ефективної системи управління експортною діяльністю на підприємстві, і як наслідок покращення реалізації продукції на зарубіжних ринках, разом зі зменшенням видатків, пов'язаних із проведенням даного виду діяльності. Розроблені практичні напрями вдосконалення управління експортною діяльністю на підприємстві та обґрунтовано доцільність їх запровадження.

Ключові слова: експортна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, енергетична компанія, аналіз.

ABSTRACT

Muzychenko T.V. Management of the export activities of the company (for example, NPC Ukrenergo). - Manuscript.

Thesis master's level of higher education in the specialty 073 "Management of foreign trade activities" – "KNUTE", Kyiv, 2020.

Thesis is devoted to the complex issues related to the management of the export activities of the NPC Ukrenergo.

For this improved approaches to the formation of an effective system of export control activities in the company, and as a consequence of improved sales in foreign markets, along with a decrease in expenses related to the conduct of the activity.

Developed practical ways of improving management of export activities of the company and the expediency of their introduction.

Keywords: export activities, foreign economic activity, power company, analysis.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У зв'язку з комплексними економічними перетвореннями, що наразі відбуваються в Україні, прискорюється процес інтеграції українських підприємств у міжнародні економічні відносини. При виході на світовий ринок вітчизняні підприємства потрапляють у принципово нове конкурентне середовище, для якого характерні багатогранність інтересів конкуруючих сторін, динамізм і агресивність. Наразі зовнішньоекономічна діяльність являє собою найбільш перспективний варіант господарювання, що має можливість поєднувати інтереси держави задля досягнення політичної та економічної незалежності, а також інтереси підприємства щодо максимізації його прибутку.

Актуальність дослідження за обраною темою зумовлена активним розвитком ринкових відносин та необхідністю детального розуміння алгоритму здійснення економічних операцій задля підвищення їх ефективності. Особливо це стосується зовнішньоекономічних операцій. Підвищення ефективності яких призведе до зміцнення позицій на зовнішніх ринках.

Протягом останніх десятиліть дослідження сфери зовнішньоторговельних операцій стало найбільш пріоритетним. Причинами такого явища стали процеси глобалізації у світовій економіці, формування транснаціональних корпорацій, холдингових компаній та промислово-фінансових груп, поглиблення міжнародного поділу праці, прискорення науково-технічного прогресу, що підвищують необхідність здійснення зовнішньоторговельних операцій як окремими підприємствами, так і на державному рівні.

Міжнародні інтеграційні процеси сприяють розвитку співробітництва між підприємствами різних країн. Експортна діяльність для підприємства є можливістю, що дає змогу розширити свою діяльність, шляхом завоювання нових ринків та збільшення обсягів збуту отримати додатковий прибуток.

Якщо розглядати ситуацію, що склалася в Україні, то експортна діяльність це не просто джерело додаткового прибутку, а й інструмент, що може допомогти вітчизняним підприємствам вийти з кризового становища.

В свою чергу, аналіз організаційно-економічних аспектів експортної діяльності підприємств дозволяє виявити недоліки в механізмі управління та розробити комплекс дій щодо оптимізації експортних операцій на підприємстві в кризовий період, що є актуальним для нашої країни. Що в результаті призведе до позитивних зрушень не лише в межах підприємства, а і в структурі зовнішньо-торгівельних відносин країни в цілому.

Дослідження проблематики управління експортною діяльністю висвітлені у працях багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених. До їх числа входять Новікова М. М. [3], Дроздова Г. М. [1], Тюріна Н. М. та Карвацка Н. С.[4], Мельник О.Г. та Нагірна М. Я. [2], та інші. В їх працях обрнтована проблематика управління експортною діяльністю, а також теоретичні аспекти здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Незважаючи на інтерес вчених до вивчення проблем організаційно-економічних аспектів експортної діяльності та пов'язаних з нею процесів, поза увагою науковців залишилося питання аналізу здійснення основних аспектів управління експортними операціями.

Отже, актуальність теми дипломної роботи, а саме «управління експортною діяльністю підприємства», зумовлюється необхідністю дослідження здійснення основних аспектів управління експортними операціями на українському підприємстві.

Мета й завдання. Метою дипломної роботи є виявлення особливостей управління експортною діяльністю Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».

З метою досягнення поставленої мети в дипломній роботі сформовані наступні завдання:

- охарактеризувати фінансово-економічну діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»;
- дослідити експортну діяльність Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»;
- з'ясувати алгоритм процесу управління експортними операціями підприємства;
- оцінити ефективність експортних операцій проведених підприємством;
- обґрунтувати доцільність проведення альтернативних експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»;
- на основі проведених досліджень розробити методи підвищення ефективності управління експортними операціями Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».

Об'єктом дослідження дипломної роботи є експортна діяльність Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго».

Предметом дослідження є процес управління експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» .

У дипломній роботі було використано такі методи дослідження: системний – при визначенні потенціалу розвитку експортної діяльності, абстрактно-логічний – при формуванні альтернативної експортної стратегії, економіко-математичний, а також систематизації та узагальнення – для виокремлення основних показників оцінки ефективності та прибутковості експортних операцій, також застосовувались табличний та графічний методи.

Інформаційну базу дослідження склали наукові публікації з обраної теми, фінансова звітність об'єкта дослідження, публікації у пресі.

Структура роботи: дипломна робота складається з 2 розділів, містить 12 таблиць, 3 рисунки і 5 додатків.

РОЗДІЛ 1.

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО»

1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» - оператор системи передачі України з функціями оперативно-технологічного управління Об'єднаною енергосистемою України (ОЕС), передачі електроенергії магістральними електромережами від генерації до розподільчих мереж, а також адміністратора комерційного обліку та адміністратора розрахунків на ринку електричної енергії України.

Основною діяльністю компанії є передача електроенергії (35.12 за системою КВЕД), код ЄДРПОУ - 00100227.

«Укренерго» забезпечує [8]:

- баланс виробництва і споживання електроенергії і потужності в енергосистемі в режимі реального часу;
- експлуатацію та розвиток магістральних і міждержавних електромереж;
- паралельну роботу енергосистеми України з енергосистемами сусідніх країн;
- технічну можливість експорту/імпорту електроенергії до 4-х країн Євросоюзу та сусідніх країн.

У складі компанії функціонує 6 регіональних енергосистем: Дніпровська, Західна, Південна, Південно-Західна, Північна, Центральна. Донбаська та Кримська енергосистеми, розташовані на тимчасово окупованих територіях Донбасу та АР Крим і які не здійснюють господарську діяльність. А також два спеціалізовані відокремлені підрозділи: ВП «Будівництво і ремонт» та ВП

«Укренергосервіс», який відповідає за матеріально-технічне та сервісне забезпечення діяльності Укренерго. [8]

Для кращого розуміння ситуації на ринку електроенергії варто звернути увагу на динаміку та структуру споживання електроенергії в Україні та обсяги її імпорту до країни. Структура споживання електроенергії в Україні наведена в табл. 1.1.

Таблиця 1.1 - Структура споживання електроенергії в Україні за 2017-2019 рр.

Групи споживачів	2017	2018	2019
Споживання, нетто, питома вага, %	100,00	100,00	100,00
1.Промисловість	42,8	42,6	42,6
2.Сільгоспспоживачі	3,1	3,2	3,1
3.Транспорт	5,9	5,7	5,5
4.Будівництво	0,7	0,8	0,8
5.Комунально-побутові споживачі	12,6	12,7	12,5
6.Інші непромислові споживачі	5,3	5,6	6,2
7.Населення	29,3	29,4	29,3

Джерело: складено авторкою на основі [7]

З даних табл. 1.1 можна побачити, що найбільшим споживачем електроенергії в Україні є промисловість, на другому місці за споживанням електроенергії – населення. Динаміка структури споживання є майже незмінною протягом трьох останніх років, що свідчить про стабільність ринку електроенергії України.

Обсяги виробництва електроенергії напряду залежать від попиту, тобто необхідної кількості електроенергії для потреб населення та інших сфер господарської діяльності. Саме тому динаміку споживання електроенергії України за 2017-2019 рр. доцільно показати в порівнянні з обсягами виробництва, експорту, імпорту та технологічними перетоками електроенергії здійсненими Приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «Укренерго».

Загальний баланс споживання електроенергії України в порівнянні з виробництвом електроенергії Приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «Укренерго» 2017-2019 рр. наведений у табл. 1.2.

Таблиця 1.2 - Баланс споживання та виробництва електроенергії, млрд кВт*год, 2017-2019 рр.

	2017	2018	2019
Виробництво	155,4	159,3	154,0
Споживання	149,3	153,1	150,2
Експорт	5,2	6,2	6,5
Імпорт	0,0	0,0	2,7
Технологічні перетоки	0,05	0,03	0,04
Передача на тимчасово неконтрольовану територію	0,5	0,0	0,0

Джерело: побудовано авторкою на основі [7]

Як видно з таблиці 1.2., у 2019 році загальне виробництво електроенергії скоротилося на 3,3%, або на 5,4 млрд кВт*год, порівняно з 2018 р. та склало 154 млрд кВт*год, що зумовлено загальним зниженням споживання електроенергії.

За даними дослідження журналу «Рейтинг» «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2019 р. посіла 18-те місце у топ-20 найбільших платників податків в Україні та 3-тє місце серед компаній електроенергетичного комплексу. [13]

Структура та динаміка податкових відрахувань ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2017-2019 рр. наведена в табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Сплачені податки за 2017-2019 рр., млн. грн.

	2017	2018	2019
Податок на прибуток	885	337	985
Відрахування частини чистого прибутку	1172	-	498
ПДВ	904	544	1548
Інші податки (в т.ч. ЄСВ)	376	425	490
Разом	3338	1307	3522

Джерело: складено авторкою на основі [7]

Як видно з таблиці 1.3., у 2019 році до Державного бюджету сплачено 3,5 млрд грн., що на 80 % більше, ніж у 2018 році. Загалом за даними табл. 1.3 видно, що обсяг податкових відрахувань у 2019 році повернувся на рівень 2017 року.

Основними чинниками зростання обсягів відрахувань у 2019 році є [9]:

1. Зростання платежів з податку на прибуток;
2. Зростання сплати ПДВ майже у 1,5 рази після впровадження нової моделі ринку електроенергії;
3. Відрахування частини чистого прибутку.

Щоб краще зрозуміти фінансово-економічне становище Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» необхідно проаналізувати фінансову звітність за 2015-2019 рр. та проаналізувати основні економічні показники діяльності підприємства.

На основі даних фінансової звітності організації (Додаток А) було складено табл. Б.1, представлено в Додатку Б, з аналізом динаміки та структури змін фінансової звітності підприємства за 2015-2019 рр.

Як наведено в табл. Б.1, Додатку Б у 2015 році сумарний обсяг чистого доходу склав 5433493 тис. грн. В 2016 році обсяг чистого доходу збільшився на 32,03% у порівнянні з 2015 роком. Протягом усього досліджуваного періоду (2015-2019 рр.) приріст обсягу чистого доходу від реалізації склав 384,52%. Це свідчить про позитивне фінансове становище підприємства та збільшення його частки ринку. На кінець 2019 року обсяг чистого доходу становив 26326366 грн.

Натомість в період 2015-2017 рр. динаміка собівартості продукції знаходиться приблизно на одному рівні зростання, а в 2019 році цей показник різко зростає на 585,25% порівняно з попереднім роком. Приріст значення показника за весь період склав 931,20%. Щорічно сума витрат зростала, пікове зростання витрат відбулося в 2019 році.

В 2016 році показник фінансового результату до оподаткування збільшився на 351,38%, що свідчило про ефективну діяльність підприємства

та помірне зростання витрат підприємства. В період 2017-2019 рр. цей показник мав негативну динаміку, що вказує на необхідність шукати шляхи зниження витрат і підвищення доходів підприємства.

Загалом за весь досліджуваний період сума прибутку (збитку) до оподаткування збільшилась на 127,22%, але значення даного показника коливається з року в рік. Наприклад, в 2019 році цей показник зменшився на 28,38% у порівнянні з 2018 роком.

Інші операційні витрати з кожним досліджуваним роком зростають, але в 2018 році спостерігається тенденція до зменшення, що позитивно вплинуло на формування прибутку організації. Всього витрат також зростають і пікового значення досягли в 2019 році – 26929989 грн., що на 580,45% більше, ніж в 2018 році.

Щоб краще зрозуміти ситуацію, пропонуємо проаналізувати динаміку активів і пасивів ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго», що наведені в Додатку Д, табл. Д.1 та Додатку Е, табл. Е.1.

З 2015 р. по 2017 р. значення показника вартості нематеріальних активів залишається стабільним, отже це означає, що компанія не змінювала структуру нематеріальних активів, а також їх вартість залигається сталою.

Станом на 2015 рік первісна вартість основних засобів складала 11448647 тис. грн. Спочатку приріст показника в 2016 становив 8,21%. Наступного року первісна вартість основних засобів продовжує підвищуватися, вже на 43,25% в порівнянні з роком раніше. У 2018 році динаміка набуває від'ємного значення -0,97%, але це незначне падіння показника вартості основних засобів повністю компенсується зростанням у 2019 році на 153,33% та на кінець 2019 року складає 44521914 грн.

Під час досліджуваного періоду 2015-2019 рр. загальна вартість основних засобів постійно зростає, пік зростання відбувся в 2019 році, показник збільшився на 237,24% по відношенню до 2018 року. Це свідчить про підвищення виробничого та збутового потенціалу підприємства.

Так як сума дохідних вкладень в інвестиційну нерухомість дорівнює нулю, стверджуємо, що підприємство не інвестувало кошти в майно для подальшого надання в лізинг, оренди чи перепродажу.

Сума довгострокових фінансових вкладень, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємства, залишаються незмінною, що призводить до збереження фінансового потенціалу підприємства та його сили як материнської компанії. З 2015-2019 рр. сума довгострокових фінансових вкладень складає 698 000 грн.

На кінець 2015 року загальна вартість необоротних активів становила 14462401 грн. Під час всього досліджуваного періоду спостерігається зростання необоротних активів з невеликим коливанням. Цей факт свідчить про покращення майнового стану підприємства. Пік зростання відбувся у 2019 році, показник зріс на 116,59% та склав 55895721 грн..

Щодо оборотних активів, то спостерігається наступна тенденція. На кінець 2015 року сума виробничих запасів становила 170997 тис. грн. Приріст запасів відбувався помірно та без значних коливань, з 2015 р. по 2019 р приріст відбувався на рівні 13-16%. У загальному випадку підвищення обсягу цього елементу активів позитивно впливає на безперервність виробничого і збутового процесу. На кінець 2019 року сума виробничих запасів становила 268381 грн..

В 2015 році сума дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги становила 1035866 грн. В 2016 році динаміка була позитивною, а значення показника на кінець року становило 1345972 грн. Значення показника значно знизилось у 2017 та 2018 рр.. зниження показника відбулось на 29,88% та 79,31% відповідно. Але у 2019 році динаміка різко змінилася та зростання суми дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги відбулось на 1911,23% та склало 3927933 грн. З одного боку, це підвищує збут продукції і послуг, але з іншого боку - негативно впливає на фінансові витрати, адже є необхідності залучати додаткові кошти для фінансування цього елемента активів.

В 2015 році загальна вартість активів складала 19872392 грн. У 2016 році спостерігається приріст активів на 25,35%, наступні роки, а саме 2017 та 2018 рр. зростання відбувалося більш помірно, на 9,53% та 6,98% відповідно. На кінець 2019 року можна спостерігати стрімке зростання обсягу активів на 120,69%, сума активів склала 29186999 грн.

Така динаміка свідчить про підвищення потенціалу підприємства генерувати прибуток для власників, адже сума активів, що приймає участь у виробничому, інвестиційному та фінансовому процесі росте. Тенденція залишалася незмінною, але протягом останнього періоду спад склав -6,2 % на останній рік порівняно з попереднім.

Аналізуючи динаміку пасивів ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» (Додаток Е табл. Е.1) за 2015-2019 роки маємо наступну ситуацію, у 2015 році сума статутного капіталу становила 1226355 грн. Протягом 2015-2018 рр. сума статутного капіталу була незмінною. На кінець 2019 року вартість елемента пасиву дорівнює 37160209 грн..

В 2015 році сума нерозподіленого прибутку становила 894794 грн. В 2016 та 2017 рр. показник дорівнював нулю. Під час досліджуваного періоду показник не мав від'ємного значення, а в 2018 та 2019 роках почав зростати, на кінець 2019 року сума нерозподіленого прибутку склала 10499516 грн. , що свідчить про ефективну роботу менеджменту.

В 2015 року сума власного капіталу підприємства становила 6429737грн. В 2016 році цей показник збільшився порівняно з попереднім на 26,51%. Це позитивна динаміка, яка свідчить про збільшення добробуту інвесторів і власників підприємства. Після цього сума власного капіталу продовжує збільшуватись, що є однозначно позитивною тенденцією. На кінець 2019 року сума власного капіталу підприємства зросла на 222,73% та становила 37433157 грн.

На початок досліджуваного періоду, а саме у 2015 році сума позикових довгострокових коштів від банку становила 9980730 тис. грн. Приріст цього елемента пасивів становив в 2019 році 69,75% порівняно з попереднім роком.

Протягом всього періоду підприємство активно залучає довгострокові позикові кошти банку. У загальному випадку наявність довгострокових фінансових ресурсів позитивно впливає на ліквідність підприємства і створює ґрунт для проведення гнучкої фінансової політики. На кінець 2019 року сума позикових довгострокових коштів становила 10564321 грн. Сума доходів майбутніх періодів має негативну динаміку протягом 2015-2018 рр., зростання відбувається у 2019 році на 36,15% та на кінець періоду складає 46139 грн.

У 2015 загальна вартість пасивів становила 19872392 грн. Загалом спостерігалась позитивна динаміка та приріст загальної вартості пасивів, цей факт свідчить про підвищення загальної суми фінансових ресурсів підприємства, що використовується для здійснення своєї діяльності. Але наприкінці досліджуваного періоду, а саме в 2019 році показник знизився на 54,69% та склав 29186999 грн.

Проведемо аналіз показників фінансової стійкості ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго». Розрахунок показників фінансової стійкості наведений у табл. 1.4.

Таблиця 1.4 – Динаміка показників фінансової стійкості ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» період 2015-2019 рр.

Показники	На 31.12.15	На 31.12.16	На 31.12.17	На 31.12.18	На 31.12.19	Зміна показника за весь період, 2019/2015
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	0,323	0,326	0,350	0,180	1,282	3,963
Коефіцієнт покриття боргу	1,857	2,101	2,534	1,020	2,280	1,227
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	0,608	0,613	0,593	0,349	0,220	0,361

Джерело: складено авторкою на основі Додатку А

З табл. 1.4 маємо, що ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» протягом досліджуваного періоду має досить низький коефіцієнт платоспроможності, що вказує на низький рівень власного капіталу та припускає незабезпеченість позикових коштів власними, тобто, реалізувавши майно, сформоване із власних джерел, підприємство не зможе погасити зобов'язання. У 2019 році цей показник різко збільшився до 1,2, що також не

є нормою, це свідчить про те що можна зробити висновок, що компанія практично повністю використовує власні джерела коштів для фінансування.

Коефіцієнт покриття боргу на початок досліджуваного періоду, а саме в 2015 році складає 1,8, що є в межах норми, наступні два роки спостерігається зростання та на кінець 2017 року складає 2,5. Але вже в 2018 році цей показник набуває найнижчого значення за весь досліджуваний період, а саме 1,02, що свідчить про рівність поточних активів і пасивів. На кінець 2019 року коефіцієнт покриття боргу приходить в норму і складає 2,2, що свідчить про те, що підприємство володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам.

Протягом 2015-2017 рр. коефіцієнт довгострокових зобов'язань коливається в межах 0,5-0,6, що свідчить про залежність від короткострокових зобов'язань. В 2018 та 2019 роках цей показник набуває нормативного значення, а саме 0,3 – 0,2, що показує що більшість загальної вартості активів сформована за рахунок надійних джерел фінансування та не залежить від короткострокових позик.

Розглянемо показники ліквідності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго», що наведені у табл. 1.5.

На початок досліджуваного періоду, а саме в 2015 та 2016 рр. загальний коефіцієнт покриття знаходився в межах норми, а вже в 2017-2019 рр. відбулося зниження рівня загальної ліквідності, що стало наслідком труднощів у збуті продукції, поганій організації матеріально-технічного постачання тощо.

Таблиця 1.5 - Динаміка показників ліквідності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» період 2015-2019 рр.

Показники	На 31.12.15	На 31.12.16	На 31.12.17	На 31.12.18	На 31.12.19	Зміна показника за весь період, 2019/2015
Загальний коефіцієнт покриття	1,5627	1,5739	0,1575	0,2974	0,5188	0,3320
Проміжний коефіцієнт покриття	1,5133	1,5225	0,0968	0,2766	0,5025	0,3320
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,8727	0,8455	0,6582	0,2045	0,1797	0,2059

Джерело: складено авторкою на основі Додатку А

Схожа ситуація відбулася з проміжним коефіцієнтом покриття, перші два роки досліджуваного періоду показник знаходився в межах норми та демонстрував позитивну динаміку підприємства та був ознакою низького фінансового ризику і добрих можливостей для залучення додаткових фінансів. Але в 2017 та 2018 відбувся спад, який сигналізує про зниження спроможності підприємства у разі падіння його товарообігу покрити свої зобов'язання перед кредиторами. На кінець 2019 року ситуація дещо покращилася, а показник склав 0,5, але зміг повернутися до рівня попередніх років.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності з 2015-2017 рр. був вище норми, що свідчить про можливість негайного погашення короткострокових зобов'язань за рахунок швидко-ліквідних активів. У 2018 та 2019 роках цей показник досягнув еталонного значення, що є позитивним явищем для постачальників товарів (робіт, послуг) та фінансових аналітиків підприємства.

Розглянемо показники рентабельності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго», що наведені у табл. 1.6.

Таблиця 1.6 - Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» період 2015-2019 рр.

Показники	На 31.12.15	На 31.12.16	На 31.12.17	На 31.12.18	На 31.12.19	Зміна показника за весь період, 2019/2015
Рентабельність активів	4,128%	12,092%	7,973%	8,917%	2,893%	0,7009
Рентабельність оборотних активів	15,164%	49,442%	294,07%	77,00%	21,883%	1,4430
Рентабельність власного капіталу	12,759%	37,029%	18,276%	22,43%	4,979%	0,3902

Джерело: побудовано авторкою на основі Додатку В

З табл. 1.6 можна зробити висновок, що ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» має невисокий коефіцієнт рентабельності активів, пікове зростання показника відбулося в 2016 році та склало 12,09%, після чого наступні три роки спостерігається зниження рентабельності активів. На кінець досліджуваного періоду, а саме в 2019 році показник

дорівнював 2,89%, що вказує на зниження ефективності діяльності підприємства.

В той час як рентабельність оборотних активів має досить високі показники. У 2015 році цей показник складав 15,16%, а через два роки стрімкого зростання, а саме в 2017 році дорівнював 294,07%. Зростання коефіцієнта рентабельності власного капіталу в 2016 році до 37,02% означає підвищення здатності компанії генерувати прибуток власникам. Проте на кінець періоду, в 2019 році цей показник дорівнював 4,9%, його зниження вказує на збільшення власного капіталу.

Розрахунок показників ділової активності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» наведено у табл. 1.7.

Таблиця 1.7 - Динаміка ділової активності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» період 2015-2019 рр.

Показники	На 31.12. 2015	На 31.12. 2016	На 31.12. 2017	На 31.12. 2018	На 31.12. 2019	Зміна показника за весь період, 2019/2015
Коефіцієнт оборотності активів	0,33	0,32	0,31	0,218	0,4	1,2121
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,2453	5,3296	8,7553	30,9509	6,7023	1,2777
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,0043	1,1775	13,9024	1,7883	3,0905	3,0772
Коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних активів	1,7019	2,0662	3,0460	2,3606	8,1768	4,8042
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	68	67	41	11	53	0,7
Період обороту оборотних активів, днів	358	306	26	201	116	0,3249
Період оборотності активів, днів	1316	1250	1188	1738	880	0,6689
Період обороту матеріальних оборотних активів, днів	211	174	118	152	44	0,2081

Джерело: складено авторкою на основі Додатку В

Коефіцієнт оборотності активів під час всього досліджуваного періоду знаходився на досить низькому рівні, з 2015-2017 рр. цей майже не змінювався та перебував в межах 0,33-0,31, у 2018 році коефіцієнт оборотності активів знизився до 0,218, що є найнижчим значенням показника за весь досліджений період. На кінець 2019 року він склав 0,4.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості тримався на рівні 5-8 протягом 2015-2017 рр., а вже в 2018 році зріс до 30,95, що є більше нормативного значення, і безумовно, є позитивним чинником, але в 2019 році показник знизився, що вказує на збільшення дебіторської заборгованості, що в свою чергу негативно впливає на процес функціонування компанії. В залежності від зміни коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості змінювався також період погашення дебіторської заборгованості. Найкраще значення даного показника спостерігалось в 2018 році відповідно.

Період обороту оборотних активів має тенденцію до зменшення, що є позитивним явищем. Проте існують певні різкі коливання даного показника, так у 2016 році цей показник зменшився порівняно з попереднім роком та склав 306 днів, а вже в 2017 році різко знизився до 26 днів. Така динаміка безумовно є позитивною, але вже в 2018 році показник знову стрімко зріс до 201 дні. Такі різкі коливання свідчать про необхідність підвищення та стабілізації обсягу виручки, а також оптимізації управління дебіторською заборгованістю.

Отже, ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» була заснована 15 квітня 1998 року. Основною діяльністю компанії є передача електроенергії (35.12 за системою КВЕД), код ЄДРПОУ - 00100227. Для того, щоб охарактеризувати фінансово-економічну діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» було проведено аналіз динаміки фінансових показників підприємства за 2015-2019 рр.

Фінансові показники підприємства свідчать про стабільний економічний стан підприємства та тенденцію до зростання платоспроможності та генерування прибутку компанії. Спостерігається загальне зростання обсягів виробництва та передачі електроенергії, що в свою чергу збільшує прибутки компанії та сприяє розширенню інфраструктури, оновлення електромереж, імплементацій програм розвитку та нарощування потужностей виробництва електроенергії.

1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Ключовою подією 2019 р. для Укренерго та енергетичної галузі загалом стало впровадження з 1 липня нової моделі ринку електроенергії. Впровадження ринку відбулося відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії». Новий ринок мав скасувати перехресне субсидіювання, впровадити конкуренцію серед виробників електроенергії, постачальників та трейдерів, сформувати економічно обґрунтовану вартість електроенергії для споживачів.

Закон України «Про ринок електричної енергії» передбачає механізми для вільного конкурентного ціноутворення, за яким ціну на електроенергію формує співвідношення попиту і пропозиції, рівень платоспроможності споживачів тощо. [1] При цьому учасники ринку самі визначають графік виробництва та споживання в енергосистемі на основі укладених контрактів купівлі/продажу електроенергії.

У новій моделі ринку функціонують п'ять сегментів ринку [7]:

1. Ринок двосторонніх договорів (РДД);
2. Ринок «на добу наперед» (РДН);
3. Внутрішньодобовий ринок (ВДР);
4. Балансуючий ринок (БР);
5. Ринок допоміжних послуг (РДП).

На перших трьох сегментах ринку здійснюється купівля-продаж електроенергії між учасниками ринку. При цьому ринок «на добу наперед» фактично є ціноутворюючим сегментом, на якому формується середньозважена ціна. Внутрішньодобовий ринок – найменший за обсягами купівлі-продажу.

Для детального розуміння стану та структури експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія

«Укренерго» було досліджено динаміку обсягів експортних операцій та їх географічну спрямованість. Дані дослідження можна побачити в табл. 1.8.

Загальний аналіз зовнішньоекономічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» показав, що експорт електроенергії здійснюється за сімома напрямками, а саме контрагентами є Угорщина, Словаччина, Румунія, Польща, Молдова, Росія та Білорусь. Зокрема, постачання до Росії та Білорусі було остаточно припинено в 2016 році внаслідок ряду політичних та правових чинників.

Таблиця 1.8 - Динаміка обсягів та географічне спрямування експортованої електроенергії з ОЕС України за 2015-2019 рр. (млн.кВт*год)

Обсяги експортованої електроенергії з ОЕС України за 2015-2019 рр. (млн.кВт*год)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Угорщина	3531,026	3055,63	2851,582	3594,408	3927,554
Словаччина	21,908	0,128	162,028	167,66	118,03
Румунія	0	0	124,082	37,675	402,856
Польща	66,495	957,4	894,755	1410,152	1376,82
Молдова	17,599	3,702	1133,901	955,779	644,031
Росія	3,756	0	0	0	0
Білорусь	0,787	0	0	0	0
<i>Всього експорт</i>	3640,099	4016,86	5166,348	6165,674	6469,29

Джерело: складено авторкою за даними [7]

Як видно з таблиці 1.8 найбільша кількість електроенергії експортується до Угорщини. Станом на 2015 рік кількість експортованої електроенергії склала 3531,026 млн.кВт*год, наступні два роки динаміка дещо пішла на спад, але вже з 2018 року знову почала зростати і на кінець досліджуваного періоду, а саме в 2019 році сягнула 3927,554 млн.кВт*год.

Станом на 2015 рік на другому місці за обсягами експорту електроенергії знаходилась Словаччина, проте протягом всього досліджуваного періоду спостерігалася динаміка зменшення експорту з року в рік. Це пояснюється тим, що за 2016-2019 рр. Словаччина почала стрімке розгалуження власної системи постачання електроенергії та на кінець 2019 року сама стала на

лідуючі позиції з імпорту електроенергії в Україну та інші країни-сусіди. Зниження експорту з 2015-го по 2019 рр. відбулося на 438,35%.

Тим часом тенденцію до зростання експорту електроенергії демонструють такі країни як Румунія та Польща. Зокрема, зростання обсягів експорту електроенергії до Польщі за 2015-2019 рр. склало 1970,56%, а до Румунії за 2017-2019 рр. – 224,67%.

Тим часом зміна обсягів експортованої електроенергії Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» у грошовому вимірі є більш різною. Насамперед, це викликано постійним зростанням тарифів з року в рік, тому за період 2015-2019 рр. дохід від реалізації електроенергії зовнішнім покупцям зріс на 484,52 %. Це можна побачити на рис. 1.1.

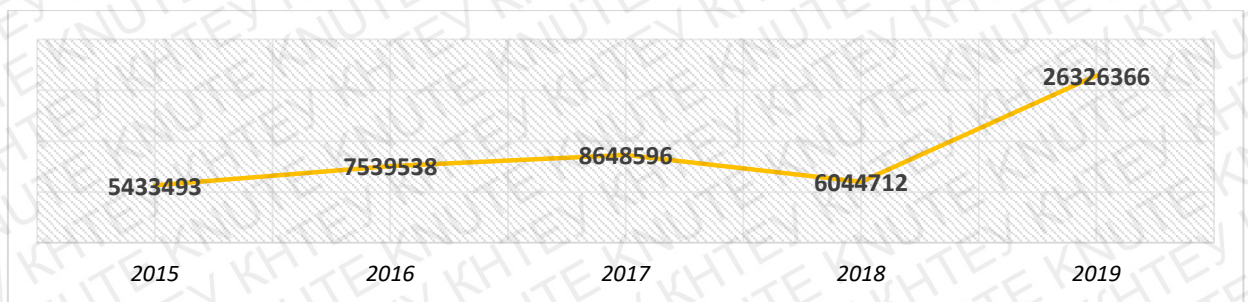

Рис. 1.1 – Зміна обсягів експорту електроенергії за 2015-2019 рр., грн.

Джерело: побудовано за даними Додатку А (табл. А.1-А5)

Свідченням розвитку зовнішньоекономічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» є те, що у 2019 р. укладено нові угоди, що регламентують порядок взаємодії щодо погодження, реалізації та обліку графіків постачання електроенергії, а також погодження обсягів переміщеної електроенергії між Україною та Білоруссю. Потреба у таких документах викликана впровадженням нової моделі ринку електроенергії в Україні та зміною принципів формування енергетичного балансу і взаємовідносин між учасниками ринку.

Також у 2020 році підписано низку додаткових угод до чинних договорів між Укренерго та Беленерго про постачання електроенергії у межах аварійної

допомоги в режимі паралельної роботи Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України та Білорусі.

Імпорт електроенергії до Об'єднаної енергетичної системи України зумовлений перш за все тим, що наразі 96% ОЕС України працює синхронно з енергосистемами Білорусі, Росії та Молдови. Тому для постачання електроенергії у межах аварійної допомоги та забезпечення роботи ряду прикордонних ліній передач електроенергії на території України необхідно імпортувати електроенергію. І хоча в межах угоди інтеграції до європейської енергосистеми відбувається оновлення електромережі та відбувається будівництво нових підстанцій для забезпечення автономної роботи енергосистеми України. Але станом на 2020 рік Об'єднана енергетична система України все ще потребує зовнішнього енергопостачання.

Основними імпортерами електроенергії станом на 2019-2020 рр. до ОЕС України є Словаччина, Угорщина та Білорусь.

У 2019 р. впровадження нового ринку скасувало регуляторні обмеження і відкрило можливості для імпорту електроенергії в Україну. У зв'язку з цим значно зросла активність учасників ринку на аукціонах з доступу до пропускної спроможності міждержавних мереж. Це призвело до збільшення отриманих коштів від розподілення пропускної спроможності міждержавних перетинів Угорщина – Україна, Румунія – Україна, Словаччина – Україна, Росія – Україна та Білорусь – Україна. Також у зв'язку із впровадженням нової моделі ринку в електронну аукціонну платформу були внесені відповідні зміни, розроблені правила номінацій для міждержавних перетинів.

Зокрема, розпочався імпорт у торгову зону «острова Бурштинської ТЕС» зі Словаччини, Угорщини, Румунії, а також в основну частину ОЕС України з Білорусі та Росії. Водночас, у листопаді-грудні 2019 р. імпорт електроенергії з Білорусі та Росії обмежувався на 40-80%, а в деякі години обмежувався до нуля для забезпечення операційної безпеки в енергосистемі.

Коригування обсягів імпорту зумовлене значним зниженням споживання електроенергії через аномально теплу погоду. Можливість

корегування імпорту передбачено чинними договорами щодо паралельної роботи з суміжними операторами системи передачі. [7]

Співвідношення обсягів експорту електроенергії до імпорту з/до ОЕС України 2014 р.-2019 рр., а також за 3 квартали 2020 р. представлена на рис. 1.2.

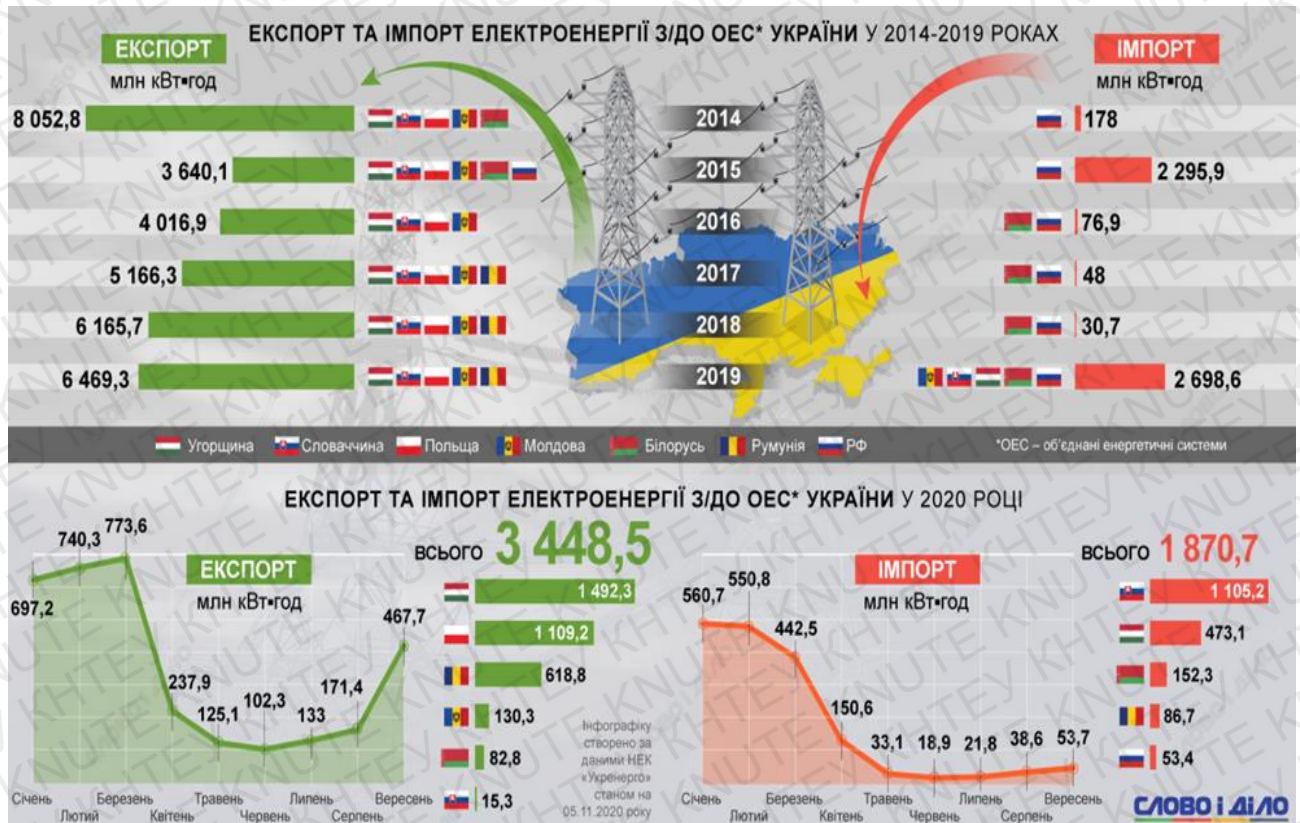

Рис. 1.2 - Динаміка експорту та імпорту електроенергії з/до ОЕС України [12]

Якщо порівнювати обсяги експортованої та імпортованої електроенергії з/до ОЕС України, то динаміка представлена на рис. 1.2 показує, що експорт значно переважає над імпортом, навіть в 2015 році, коли відбулось значне зменшення обсягів експорту через скасування поставок електроенергії до Росії та Білорусі, експорт все одно переважав над імпортом. З 2016-го по 2019 рік спостерігається постійне зростання обсягів експорту, що безумовно є позитивною динамікою.

З квітня по липень 2020 року відбулося зниження обсягів експорту, це пояснюється економічними та соціальними змінами в організації діяльності підприємств внаслідок періоду адаптації роботи підприємств в умовах

карантину. Загалом, якщо аналізувати вплив пандемії на експортну діяльність Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго», то можна побачити, що незважаючи на позитивну динаміку та загальну тенденцію до зростання обсягів експорту електроенергії, з моменту введення карантинних заходів обсяг експорту електроенергії зменшився на 40% в порівнянні з березнем 2020. [7]

Основними загрозами для здійснення майбутніх успішних операцій з експорту електроенергії [10]:

1. Суттєва зношеність ліній та обладнання підстанцій;
2. Недостатній рівень захищеності інфраструктури;
3. Застарілі засоби диспетчеризації та дефіцит швидкісних технологічних каналів зв'язку;
4. Нестабільна ситуація пов'язана з поширенням вірусу Covid-19, що спричиняє збільшення фінансових ризиків та змушує коригувати робочий процес підприємства;
5. Нестабільність політичної ситуації в ряді країн до яких здійснюється або планується експорт електроенергії;
6. Недостатній рівень розвитку внутрішнього сервісного ринку для високовольтних мереж.

Головною стратегічною ціллю ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» є забезпечення надійної роботи та розвиток системи передачі у довгостроковій перспективі. Щодо розвитку експортної діяльності створення умов для об'єднання ринку електричної енергії з загальноєвропейським ринком електричної енергії та інтеграції ОЕС України до ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity). Це в свою чергу забезпечить сталий розвиток економіки України шляхом забезпечення функціонування конкурентного, прозорого та ліберального ринку електричної енергії єдиного з країнами ЄС і рівних можливостей щодо безперешкодного та безперервного доступу всіх учасників ринку, в тому числі відновлювальних джерел енергії до системи передачі.

В рамках долучення до системи ENTSO-E Радою Міністрів енергетичного співтовариства у 2018 році були затверджені проекти спільного інтересу (Projects of mutual interest, PMI), які спрямовані на підвищення надійності та збільшення пропускної спроможності інтерконекторів.

Південно-західна частина енергосистеми Західного регіону, так званий «Острів Бурштинської ТЕС» працює у складі об'єднання енергетичних систем країн Європи – ENTSO-E. «Острів Бурштинської ТЕС» утворюють Бурштинська ТЕС, електромережі та власні споживачі електроенергії в межах Закарпатської і частково Івано-Франківської та Львівської областей. До ліній міждержавних зв'язків між ОЕС України та ОЕС Європи «Острову Бурштинської ТЕС» входять повітряна лінія 750 кВ «Західноукраїнська – Альбертірша» (Угорщина), три повітряні лінії 400 кВ і дві лінії електропередачі 220 кВ від підстанції 400 кВ «Мукачеве» в Угорщину, Словаччину і Румунію. [9]

Зокрема має відбутися реконструкція лінії електропередач Мукачеве - Вельке Капушани (Словаччина). Проект передбачає будівництво нової лінії передач, що з'єднуватиме наявні електричні підстанції «Мукачеве» та «Вельке Капушани» (регіональна енергосистема «Західна»). Також передбачена реконструкція відкритого розподільчого пристрою на підстанції «Мукачеве» та заміна основного устаткування. Реалізація проекту збільшить пропускну спроможність інтерконектора Україна – Словаччина з сьогоднішніх 400 до 1000 МВт. Термін початку будівництва української частини проекту – 2021 р.

Також передбачена реконструкція ПЛ Южноукраїнська АЕС – Ісакча (Румунія) з будівництвом «крила» на електричній підстанції «Приморська». Реалізація проекту збільшить потужність інтерконектора з Румунією до 1000-1200 МВт після 2026 р. Реалізація проекту також підвищить надійність електропостачання споживачів південних регіонів України та Молдови, усуне обмеження видачі потужності генерації з ВДЕ на півдні України. Орієнтовна вартість української частини проекту – 226 млн євро.

Отже, аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» свідчить про активну експорту та імпорту діяльність. Зокрема, експорт електроенергії здійснюється до Угорщини, Словаччини, Румунії, Польщі, Молдови та Білорусі. Найбільша кількість електроенергії експортується до Угорщини. В межах розвитку експортної діяльності створюються умови для запуску та об'єднання ринку електричної енергії з загальноєвропейським ринком електричної енергії та інтеграції ОЕС України до ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity).

Імпорт електроенергії до Об'єднаної енергетичної системи України зумовлений перш за все тим, що наразі 96% ОЕС України працює синхронно з енергосистемами Білорусі, Росії та Молдови. Тому для постачання електроенергії у межах аварійної допомоги та забезпечення роботи ряду прикордонних ліній передач електроенергії на території України необхідно імпортувати електроенергію. У 2019 р. впровадження нового ринку скасувало регуляторні обмеження і відкрило можливості для імпорту електроенергії в Україну. Основними імпортерами електроенергії станом на 2019-2020 рр. до ОЕС України є Словаччина, Угорщина та Білорусь.

Варто зазначити, що в межах підписаної угоди щодо інтеграції до європейської енергосистеми відбувається ряд змін в енергетичній системі України. Зокрема це стосується побудови нових підстанцій, що дозволять від'єднатися від ОЕС Росії, Білорусі та Молдови та забезпечувати постачання електроенергії на всі підстанції, що знаходяться на території України автономно.

1.3. Дослідження ефективності експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Здійснення успішної експортної діяльності залежить від багатьох факторів. Зокрема постійне проведення аналізу зовнішнього середовища підприємства, економічної ефективності існуючих контрактів, що допомагає своєчасно зрозуміти динаміку розвитку підприємства та економічну доцільність проведення зовнішньоекономічних операцій.

Отже, проаналізуємо Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» на предмет ефективності здійснених експортних операцій. Такий аналіз здійснюється шляхом розрахунку загального коефіцієнту ефективності експортних операцій та показника економічного ефекту від здійснення експортної діяльності.

Для детального розуміння розрахунку ефективності експортної діяльності підприємства потрібно виокремити методологічні підходи до розрахунку даних показників.

1. Базовий коефіцієнт ефективності експорту за формулою [6]:

$$K_e = \frac{B_e}{C_e + T + O}$$

де K_e – коефіцієнт ефективності експорту;

B_e – виручка від експорту (експортний дохід), грн.;

C_e – собівартість експортного товару, грн.;

T – транспортні витрати, грн.;

O – організаційні витрати, грн.

2. Показник економічного ефекту від здійснення експортної діяльності[6]:

$$E_e = B_e - C_e - T - O$$

де E_e – показник економічного ефекту, грн;

B_e – виручка від експорту (експортний дохід), грн.;

C_{se} – собівартість усієї реалізованої продукції, грн.;

T – транспортні витрати, грн.;

O – організаційні витрати, грн.

Отже розрахуємо показники ефективності експортної діяльності. Динаміку зміни коефіцієнтів ефективності експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2015-2019 рр. наведено в табл. 1.9.

Таблиця 1.9 - Динаміка зміни коефіцієнтів ефективності експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Показник	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
Собівартість реалізованої продукції зовнішнім покупцям, грн	1947432	2185051	2426027	2746563	10561260
Експортний дохід, грн	5433493	7173623	8260474	6044712	26326366
Транспортні витрати, грн	0	0	0	0	0
Організаційні витрати, грн	115424	214574	793418	702751	6318769
Коефіцієнт ефективності експорту	2,63	2,98	2,56	1,75	1,55
Економічний ефект від здійснення експортної діяльності, грн	3370637	4773998	5041029	2595398	9446337

Джерело: складено авторкою за даними Додатку А

За даними табл. 1.9 можна стверджувати, що оскільки коефіцієнт ефективності експорту >1 , система управління експортними операціями Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» функціонує ефективно.

Варто звернути увагу, що у 2019 році відбулося стрімке зростання собівартості реалізованої електроенергії зовнішнім покупцям. Це відбулося перш за все через процес заміни застарілого обладнання, що не дозволяє встановити необхідну пропускну здатність електростанцій, тому в межах угоди про долучення до енергосистеми з ENTSO-E з 2018-2022 рр.

відбуватимуться роботи з оновлення обладнання, ліній електропередач та побудови нових підстанцій по всій території України, що в свою чергу підвищить затрати на виробництво. [9]

Саме підвищення витрат на виробництво у 2018 році та у 2019 році спричинило зниження коефіцієнту ефективності експорту до 1,75 та 1,55 відповідно. У 2015 році цей показник становив 2,63, у 2016 році він сягнув максимального значення за досліджений період (2015-2019 рр.) – 2,98.

Спад економічної ефективності експортних операцій також пов'язаний зі зменшення експорту до таких країн як Словаччина, яка досить довгий час була одним з найбільших імпортерів електроенергії з України.

Іншою причиною зниження показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» було реформування компанії, а саме оптимізація та перебудова виробничих і управлінських бізнес-процесів починаючи з 2017 до 2023 року. Ці зміни відбуваються в межах угоди приєднання до європейської енергосистеми та синхронізації роботи енергосистеми України та ЄС.

Хоча рентабельність здійснених експортних операцій в 2018 та 2019 рр. мала тенденцію до зменшення через різке зростання витрат компанії, економічний ефект від здійснених операцій навпаки має тенденцію до зростання. В 2019 році цей показник склав 9446337 грн., що на 6075700 грн. більше чим на кінець 2015 року.

Загалом внаслідок проведених розрахунків можна сказати що, експортна діяльність ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» в період 2015-2019 рр. була успішною, але варто зауважити, що порівняно 2014 роком відбувся значний спад обсягів експорту електроенергії.

Основними причинами спаду є:

1. Припинення поставок до Росії та Білорусі;
2. Загальний економічний спад діяльності компанії внаслідок нестабільної політичної ситуації після подій 2014 року, анексії АР Крим, а також

воєнними діями на Сході України, що призвело до втрати ряду підстанцій постачання електроенергії;

3. Зменшенням поставок до Словаччини.

В період 2020-2021 рр. негативний вплив на експортну діяльність відбудеться внаслідок пандемії та карантинних заходів спричинених вірусом Covid-19. Це також необхідно врахувати при плануванні майбутніх фінансових ризиків як для здійснення збуту електроенергії всередині країни, так і в межах планування експортної діяльності підприємства.

Висновки до Розділу 1

Дослідження механізму управління експортної діяльності приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» дозволяє зробити наступні висновки.

1. Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» була заснована 15 квітня 1998 року. Основною діяльністю компанії є передача електроенергії (35.12 за системою КВЕД), код ЄДРПОУ - 00100227.
2. Головною стратегічною ціллю ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» є забезпечення надійної роботи та розвиток системи передачі у довгостроковій перспективі. Щодо розвитку експортної діяльності створення умов для об'єднання ринку електричної енергії з загальноєвропейським ринком електричної енергії та інтеграції ОЕС України до ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity).
3. Обсяг чистого прибутку протягом 2015-2019 рр. зріс на 127,22%. Відбулося зростання коефіцієнту платоспроможності підприємства на кінець 2019 року до 1,28, для порівняння станом на 2018 рік цей коефіцієнт дорівнював 0,18. Протягом 2015-2019 рр. приріст обсягу чистого доходу від реалізації електроенергії склав 384,52%. Це свідчить про позитивне фінансове становище підприємства та збільшення його частки ринку. На кінець 2019 року обсяг чистого доходу становив 26326366 грн.
4. На кінець 2019 року загальний коефіцієнт ліквідності зріс з 0,29 до 0,51, що є свідченням збільшенням поточних активів у відношенні до зобов'язань. Проте варто звернути увагу на причини негативної зміни ліквідності в 2017-2018 рр. для попередження можливих ризиків у майбутньому.

5. Експорт електроенергії з ОЕС України здійснюється до Угорщини, Словаччини, Румунії, Польщі, Молдови та Білорусі.
6. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» показав, що експортна діяльність компанії має позитивну тенденцію розвитку. Про це свідчить динаміка зростання обсягів експортованої електроенергії, незважаючи на зменшення контрагентів, в період з 2015 по 2019 рік зростання обсягів експортованої електроенергії відбулося на 77,72% та на кінець 2019 року слала 6469,29 млн.кВт*год.
7. Економічний ефект від здійснених експортних операцій в 2015-2019 рр. має тенденцію до зростання. В 2019 році цей показник склав 9446337 грн., що на 6075700 грн. більше чим на кінець 2015 року.

Загалом, проаналізувавши показники ефективності експортних операцій Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» можна зробити висновок про їх економічну успішність.

Але варто зазначити, що в 2015-2019 рр. компанія стикнулась з рядом чинників, що негативно впливали на фінансову стійкість та успішність господарської діяльності.

Тому варто враховувати ці фактори при розрахунках планових показників для наступних років.

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО»

2.1. Обґрунтування напрямів удосконалення процесу управління операцій з експорту Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Перш ніж сформулювати напрямки вдосконалення процесу управління операцій з експорту Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» необхідно проаналізувати загальне становище компанії в межах українського ринку, а також оцінити можливості розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Діючи в умовах нестабільного середовища ринкової економіки, підприємства, що діють в Україні, мають можливість здійснювати успішну бізнес діяльність лише попередньо проаналізувавши ситуацію на ринку, загрози та проблеми, що можуть виникнути в майбутньому та способи їх подолання.

Отже, ефективне функціонування підприємств в українських бізнес реаліях спонукає до постійної адаптації діяльності підприємства, зокрема пошуку нових підходів до управління вітчизняним підприємством як суб'єктом господарювання.

Для успішної діяльності у довгостроковій перспективі Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» має передбачити труднощі, які можуть виникнути в майбутньому, а також проаналізувати можливі напрями розвитку. Для цього необхідно SWOT-аналіз підприємства. Фактори, що безпосередньо впливають на діяльність компанії, а також перспективи розвитку наведені у табл. 2.1.

**Таблиця 2.1 – SWOT-аналіз Приватного акціонерного товариства
«Національна енергетична компанія «Укренерго»**

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Наявність потужної технологічної бази; 2. Публічність і прозорість Компанії; 3. Гарантоване покриття операційних витрат тарифом; 4. Міцна фінансова позиція; 5. Гарантована наявність попиту на послуги Компанії; 6. Наявність діючих інтерконекторів та їх значна пропускна спроможність; 7. Сучасна структура корпоративного управління.	1. Суттєва зношеність ліній та обладнання підстанцій; 2. Застарілі технології управління підстанціями та засоби диспетчеризації; 3. Дефіцит швидкісних технологічних каналів зв'язку; 4. Недостатній рівень захищеності інфраструктури; 5. Низький рівень автоматизації управлінських процесів; 6. Недостатній рівень залученості персоналу.
Можливості	Загрози
1. Доступ до ресурсів МФО (довгострокове кредитування з низькою вартістю обслуговування); 2. Впровадження нового конкурентного ринку електроенергії; 3. Збільшення попиту на електроенергію в сусідніх країнах ЄС; 4. Розвиток технологій балансування енергосистеми з боку споживачів; 5. Перехід на стимулююче тарифоутворення (РАВ-тариф)	1. Несертифікація ОСП через незалежні від Компанії фактори; 2. Відсутність підтримки синхронізації енергосистеми з системою континентальної Європи ENTSO-E з боку ключових європейських центрів впливу; 3. Атаки на мережу (фізичні та кібератаки); 4. Недостатній рівень розвитку внутрішнього сервісного ринку для високовольтних мереж; 5. Можливий політичний вплив на діяльність Компанії; 6. Відставання розвитку ринку допоміжних послуг від розвитку відновлювальних джерел енергії.

Джерело: складено авторкою на основі [7]

Отже, SWOT-аналіз компанії показав, яке місце займає на ринку Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго», які переваги має, і що може використати для подальшого розвитку.

З перерахованих вище сильних сторін та можливостей можна зробити висновок, що Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» має необхідні ресурси та програми для покращення діяльності і модернізації процесу передачі електроенергії як на внутрішньому ринку, так і на міжнародному.

Щодо слабких сторін та загроз, вони викликані як складною політичною та економічною ситуацією в країні, а також необхідністю проведення модернізації технологічних процесів підприємства. Ситуація дещо погіршилася після появи пандемії вірусу Covid-19 та загального спаду світових економік, що безпосередньо впливає на всі види діяльності, особливо на міжнародних ринках.

Щодо можливостей, то Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» має великі перспективи розвитку, якщо буде правильно вибрана як корпоративна, так і зовнішньоекономічна стратегія, а також досягнена політична й економічна стабільність в країні.

Проаналізувавши динаміку показників фінансових результатів діяльності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» у 2015-2019 рр., грн. наведену в Додатку Б, нефінансові звіти компанії за 2018-2019рр., ефективність показників експортних операцій, а також загальне становище компанії на основі SWOT-аналізу було зроблено висновок, що обрана стратегія щодо інтеграції компанії до Європейського енергетичного ринку на основі синхронізації української енергосистеми з ENTSO-E є стратегічно правильним рішенням.

Угода про умови майбутнього приєднання енергосистеми України до континентальної європейської енергосистеми ENTSO-E підписана 28.06.2017 і передбачає можливість синхронного об'єднання у 2023 році.

Головною причиною переорієнтації українського енергоринку на Європейський ринок є те, що енергосистема України технологічно пов'язана з енергосистемами Білорусі та Росії, яка здійснює фактичне регулювання ОЕС України. При цьому російський ринок електроенергії для України закритий,

обмежено також можливості обміну електроенергії та аварійної допомоги. Єдиний спосіб зміни такої ситуації є інтеграція до європейської енергосистеми та переорієнтація експорту електроенергії на західних партнерів. Також інтеграція ОЕС України до загальноєвропейської енергосистеми ENTSO-E передбачена Угодою про Асоціацію між Україною та ЄС.

Зокрема, на даний час лише 4% ОЕС України (острів «Бурштинської ТЕС») працює синхронно з ENTSO-E.

Стратегія долучення до енергосистеми з ENTSO-E дозволить значно розширити експорт електроенергії, адже до ENTSO-E входить 35 країн та налічує 43 системних оператори. Структура ENTSO-E складається з 5ти регіонів:

1. Ірландський регіон
2. Регіон Великої Британії
3. Балтійський регіон
4. Континентальна Європа
5. Західний регіон.

Загальна вартість заходів інтеграції ENTSO-E – 11,4 млрд грн. Такі витрати є повністю економічно обґрунтованими, адже прямий щорічний економічний ефект після синхронізації складає більше 40 млрд грн. за умови вільного міждержавного обміну електроенергією в рамках пропускнуєї спроможності 4 Вт. [7]

Інтеграція мереж передбачає виконання низки організаційних та технічних заходів для забезпечення необхідного рівня операційної безпеки ENTSO-E. Активна участь у налагодженні технологічних процесів необхідних для долучення до європейської енергосистеми, а також підписання угод між партнерами та проведення необхідних випробувань відбувається з 2017 року.

Варто також враховувати ризики на шляху до інтеграції ОЕС України з ENTSO-E. Основними ризиками є [7]:

- одним з ключових підтверджень для ENTSO-E готовності до об'єднання енергосистем має стати сертифікація Укренерго як

незалежного системного оператора. Укренерго подала запит на сертифікацію в НКРЕКП у жовтні 2019 року та отримало попереднє схвалення. Але остаточне затвердження можливо лише після того, як Уряд та Парламент ініціює відповідні зміни до українського законодавства;

- о подальша підготовка до інтеграції наразі потребує скоординованих дій з боку всіх гравців енергетичного ринку – генерації та операторів системи розподілу. Зважаючи на те, що Каталог заходів передбачає також участь представників генерації, 08.11.2017 був підписаний Меморандум про спільну діяльність між НЕК «Укренерго», НАЕК «Енергоатом», ПАТ «Укргідроенерго», ТОВ «ДТЕК Енерго», ПАТ «Центренерго», ПАТ «Донбасенерго» для досягнення майбутньої інтеграції ОЕС України з ENTSO-E;
- о процес синхронізації може стати об'єктом контрзаходів з боку Росії, яка стратегічно не зацікавлена у від'єднанні енергосистеми України від РФ. Росія може вдатися до операційних заходів впливу через здійснення тиску на офіційний Брюссель, а також на Молдову, з якою Україна має спільно інтегруватися в ENTSO-E.

Отже, для обґрунтування зміни процесу управління з експорту необхідно розробити систему показників, що в подальшому допоможуть оцінити доцільність розвитку системи передачі електроенергії. Основні категорії методології оцінки проєкту розвитку системи передачі електроенергії наведений на рис. 2.1.

При оцінюванні проєктів розвитку системи передачі застосовують такі категорії вигід як, підвищення надійності електропостачання, соціально-економічний ефект (добробут), підтримка інтеграції відновлювальних джерел енергії (ВДЕ), енергоефективність, зменшення викидів CO₂, збільшення технічної стійкості та запасу експлуатаційної безпеки системи, гнучкість.

Рис. 2.1 - Основні категорії методології оцінки проекту розвитку системи передачі електроенергії [9]

Саме за методологією оцінки проектів розвитку системи передачі електроенергії наведеною на (рис. 2.1) в 2017 році було прийняте рішення обрати стратегію розвитку системи передачі електроенергії орієнтовану на європейський ринок енергопослуг та синхронізувати роботу ОЕС України та ENTSO-E.

2.2. Розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності управління експорту продукції Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Сучасний розвиток економіки відбувається досить екстенсивно, тому для розробки комплексу заходів щодо підвищення ефективності експорту електроенергії Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» необхідно спершу проаналізувати головні чинники впливу зовнішнього середовища компанії. З цією метою необхідно провести PEST-аналіз.

Він являє собою комплексний аналіз зовнішніх факторів, які впливають на діяльність суб'єктів господарської діяльності. У самій назві закладено основні області, які піддаються аналізу – політика, економіка, суспільство і технології (political, economic, society, technology – PEST). Результати дослідження можна побачити в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – PEST-аналіз Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Група факторів	Опис факторів
Політичне середовище	1. Посилення протистояння країн-ключових глобальних гравців в енергетичній сфері. 2. Збільшення політично нестабільних зон у світі, що ускладнює можливість міжнародного партнерства та його прогнозування; 3. Постійні зміни в законодавчій базі України, які неможливо передбачити; 4. Реформування системи корпоративного управління у державному секторі економіки.
Економічне середовище	1. Загальне погіршення економічного стану України та загалом усіх країн світу у зв'язку з пандемією Covid-19; 2. Можливі коливання валютного курсу; 3. Зміна структури генерації електроенергії, посилення ролі відновлювальних джерел енергії; 4. Впровадження нової моделі ринку електроенергії в Україні.

Продовження табл. 2.2

Соціальні фактори	1. Децентралізація та підвищення ролі громад; 2. Глобалізація ринку праці, а отже необхідність забезпечення конкурентної заробітної плати та умов праці; 3. Брак кваліфікованих працівників технічно-інженерних спеціальностей через зниження рівня освіти; 4. Зростання числа людей пенсійного та передпенсійного віку, скорочення чисельності населення загалом ймовірно призведе до збільшення податкового тиску з боку держави.
Технологічні фактори	1. Розвиток та здешевлення технологій, «розумні мережі» (Smart grid), «управління попитом» (Demand response) та видачі потужності (Vehicle-to-Grid) для балансування енергосистеми; 2. Різке зростання у структурі загального первинного постачання енергії частки відновлювальної генерації зі стохастичним графіком виробітку; 3. Розвиток технологій промислового зберігання енергії; 4. Посилення кіберзагроз.

Джерело: складено авторкою на основі [7]

За результатами PEST- аналізу для Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» можна зробити висновок, що існує достатньо велика кількість загроз на шляху успішного втілення обраної стратегії, а загальне зовнішнє середовище компанії є нестабільним.

Найбільш розповсюдженим варіантом нівелювання загроз нестабільного середовища є «стратегія глобального скорочення»

Така стратегія означає максимальну оптимізацію витрат і утримання існуючих позицій, як на національному так і на закордонних ринках.

Скорочення витрат повинне мати характер оптимізації, а не мінімізації. Найпростішим варіантом є покращення фінансових показників компанії внаслідок скорочення витрат та загальний перегляд бюджету.

В умовах перегляду робочого процесу внаслідок запровадження карантинних заходів та дистанційної роботи більшості працівників необхідно скоротити персонал, який не задіяний в робочому процесі (наприклад обслуговуючий персонал), а також спрямувати кошти, що були заплановані на проведення офіційних заходів тощо, на пріоритетні напрямки фінансування в

умовах збільшення фінансових ризиків згідно поточної діяльності компанії. Провести скорочення бюджету на навчання та скорочення до мінімуму адміністративних витрат на період кризового становища.

Хоча вище запропонований варіант з оптимізацією основних статей витрат в умовах пандемії є найбільш розповсюдженим, але зважаючи на підписання угод щодо розвитку експортних напрямків передачі електроенергії на європейський ринок та затвердженого плану дій з 2017 – 2023 рр., варто обрати стратегію збільшення обсягів виробництва та експорту шляхом диверсифікації ринків збуту.

Загальна вартість проєкту інтеграції енергосистеми України з ENTSO-E складає 11,4 млрд грн., структура статей витрат згідно фінансового плану на 2019-2023 рр. наведений в табл. 2.3.

Таблиця 2.2 – Структура статей витрат згідно проєкту інтеграції з ENTSO-E Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

Млн грн.	Статті витрат
4 114	Мережі електропередачі
4 048	Заходи для забезпечення готовності генерації до роботи в складі ENTSO-E
2 965	Організація каналів зв'язку для технологічного керування ОЕС України
157	Проведення додаткових досліджень статичної і динамічної стійкості
75,8	Виконання вимог Operational Handbook ENTSO-E
11,7	Робота ОЕС України в «острівному» режимі
5	Сертифікація ОСП (оператора системи передачі)

Джерело: складено авторкою на основі [7]

Згідно фінансового плану Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» на 2018-2027 рр. середньорічна сума чистого інвестиційного прибутку експлуатації інвестиційного проєкту інтеграції з ENTSO-E за 2023 р. (повна синхронізація з європейською системою енергопостачання, долучення до 43 системних оператори передачі електроенергії та завершення підготовчого процесу

диверсифікації ринків експорту та початок експорту електроенергії на європейський ринок) очікується в межах 40 млрд грн. щорічно. [7]

Для економічного обґрунтування вибору варіанту № 2 необхідно розрахувати термін окупності індекс рентабельності інвестиційного проєкту.

1. Термін окупності проєкту розраховуємо за формулою [14]:

$$T_{\text{ок}} = \frac{I}{\text{ЧД}t(s)}$$

де $T_{\text{ок}}$ – термін окупності;

I – обсяг інвестицій по проєкту;

$\text{ЧД}t(s)$ – річна сума грошових надходжень від реалізації інвестиційного проєкту.

$$T_{\text{ок}} = 11\,400\,000 / 40\,000\,000 = 0,285 \text{ роки};$$

Тобто, термін окупності проєкту становить близько 104 днів.

Одним із способів використання концепції приведеної вартості до аналізу інвестиційних проєктів є визначення індексу прибутковості. ІР визначає, який дохід отримає інвестор на одну умовну грошову одиницю та показує запас фінансової міцності проєкту. Якщо ІР більше 1, то проєкт є економічно ефективним.

Цей метод показує приведену вартість доходу з розрахунку на одиницю приведених витрат.

Індекс рентабельності інвестиційного проєкту розраховуємо за формулою [14]:

$$I_{\text{Рі}} = \frac{\text{ЧБі}}{I_3}$$

Де $I_{\text{Рі}}$ – індекс рентабельності інвестиційного проєкту;

ЧБі – середньорічна сума чистого інвестиційного прибутку за період експлуатації проєкту;

I_3 – сума інвестиційних витрат на реалізацію інвестиційного проєкту.

З огляду на те, що інвестиційний проєкт вартий уваги, якщо індекс прибутковості більше 1, розрахуємо цей показник, використовуючи дані про

прогнозовану інфляцію у 2023 році, згідно затвердженого макропрогнозу Міністерства Економіки, складе близько 9 %:

$$IP = \frac{400000000 - (400000000 \times 0,09)}{114000000} = 3,19$$

Згідно з одержаними результатами індекс прибутковості за обраним проектом становить 3,19, що є позитивним результатом, адже якщо ІР більше 1, то проєкт є економічно ефективним.

Отже, відповідно до проведеного аналізу було досліджене зовнішнє середовище компанії для оцінки можливих загроз, які можуть вплинути на втілення стратегії диверсифікації ринків збуту електроенергії з ОЕС України на європейський енергоринок, а також структура витрат в межах інвестиційного плану Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» до 2023 року для інтеграції з ENTSO-E. Також була розрахована економічна доцільність втілення даного інвестиційного проєкту з точки зору рентабельності вкладених коштів та термін його окупності. Проєкт є економічно ефективним в зв'язку з тим, що індекс прибутковості становить більше 1, а термін окупності даного інвестиційного проєкту складає 104 дні.

2.3. Прогнозування фінансових результатів Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» внаслідок реалізації запропонованих заходів

На основі вище наведених даних, зокрема динаміки фінансово-господарської діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго», планових економічних показників діяльності підприємства та ступеню їх виконання станом на 2019 р., а також на основі аналізу показників економічної ефективності експортної діяльності зробимо прогноз фінансових результатів Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» внаслідок реалізації запропонованих заходів за допомогою статистичного методу.

Розрахунок прогнозу фінансових результатів Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» на період 2020-2022 рр. за допомогою статистичного методу та динаміки фінансово-господарської діяльності підприємства (Додаток Б) зображено в табл.2.3.

Таблиця 2.3 - Прогноз фінансових результатів ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» на період 2020-2022 рр., тис. грн.

Показник	2018	Фін. план на 2019 р.	Прогноз на 2019 р.	Похибка прогнозу на 2019 р.	Прогноз на 2020 р.	Прогноз на 2021 р.	Прогноз на 2022 р.
Чистий дохід від реалізації продукції	8 263 856	6 026 255	5 992 663	-0,56%	6 866 365	51 701 156	74 973 976
Собівартість реалізованої продукції	2 426 027	2 846 634	2 746 563	-3,52%	3 435 877	45 707 858	69 060 666
Валовий прибуток/збиток	5 837 829	3 179 621	3 246 100	+2,09%	3 430 488	5 993 298	5 913 310
Фінансовий результат від операційної діяльності	4 826 848	2 798 280	2 370 521	+15,29%	2 777 026	6 014 996	5 936 288
Рентабельність EBITDA	65,1	57,9	50,1	-13,47%	50,4	13,1	9,0
Фінансовий результат до оподаткування	2 322 901	2 806 111	3 051 362	+8,74%	2 903 954	6 152 332	6 081 727
Чистий фінансовий результат	1 748 031	2 301 011	2 558 941	+11,21%	2 358 700	5 562 368	5 456 954

Продовження табл. 2.3

Усього виплат на користь держави	3 694 129	1 681 051	1 890 796	+12,48%	2 044 869	2 041 604	2 024 437
Капітальні інвестиції	2 492 149	3 114 831	3 658 537	+17,46%	3 912 821	9 672 151	9 467 353
Отримано залучених коштів	4 285 937	1 238 463	4 833 593	+290,29%	1 942 191	5 441 321	5 435 490
Повернено залучених коштів	2 999 425	1 421 218	4 852 063	+241,40%	1 631 096	2 114 784	2 527 191

Джерело: складено авторкою на основі Додатку Б та [7]

За даними дослідження можна побачити, що прогнози на 2019 р. мають похибки. Найбільша похибка щодо прогнозу на 2019 р. відбулася за статтею отримання та повернення залучених коштів. Це відбулося перш за все за рахунок того, що в прогнозах не були враховані такий фактор, як з залучення короткострокових кредитів.

За прогнозами на 2020-2022 рр. обсяг чистого фінансового результату почне стрімко зростати в 2021 р., натомість у 2020 р. не очікується значного приросту прибутків компанії через необхідність підвищення витрат на модернізацію технологічного процесу підприємства, а також в зв'язку з погіршенням стану міжнародної бізнес діяльності внаслідок поширення вірусу Covid-19.

Важливим показником прогнозування майбутньої діяльності підприємства є показник Рентабельність EBITDA. Рентабельність по EBITDA (EBITDA margin) - показує відсоток від виручки, що компанія зберігає до сплати податків, відсотків по кредитах і амортизації. Даний показник відріже прибутковість компанії і порівнюється з аналогічними показниками інших підприємств однієї галузі в процентах.

Розрахунок рентабельності по EBITDA дозволяє оцінити ефективність зусиль компанії по скороченню витрат. Чим вище рентабельність EBITDA, тим нижче її операційні витрати по відношенню до загальної виручки, відповідно вище ефективність компанії.

Відповідно до прогнозу рентабельність по EBITDA у 2020 р. очікується в межах 50,4, що знаходиться на рівні з показниками минулих років. Але вже в 2021 та 2022 роках показник може знизитись до 13,1 та 9 відповідно. Така

ситуація зумовлена перш за все зі зростанням операційних витрат. Щоб виправити ситуацію або хоча б не допустити такого різкого падіння рентабельності необхідно або знизити операційні і процентні витрати, при збереженні виручки на тому ж рівні або збільшити саму виручку.

Свідченням позитивних перетворень у компанії є зростання капітальних інвестицій у майбутніх періодах, а також стабільна програма фінансування модернізації компанії з боку Західних партнерів. Це допоможе провести необхідні перетворення в компанії без кризових ситуацій щодо неможливості покриття витрат компанією.

Отже, обрана стратегія диверсифікації ринків збуту електроенергії з ОЕС України до енергосистеми ENTSO-E має позитивний ефект на майбутні фінансові показники підприємства та є економічно вигідною з точки зору інвестиції коштів. Адже згідно фінансового плану Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» на 2018-2027 рр. середньорічна сума чистого інвестиційного прибутку експлуатації інвестиційного проєкту інтеграції з ENTSO-E за 2023 р. та в подальші роки очікується в межах 40 млрд грн. щорічно.

Висновки до Розділу 2

Дослідження шляхів удосконалення механізму управління експортної діяльності приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» дозволяє зробити наступні висновки.

1. PEST-аналіз компанії показав, що існує ряд сильних факторів впливу на майбутню діяльність компанії, що можуть призвести до посилення ризиків неспроможності покривати витрати компанії. До них відносяться посилення глобалізаційних процесів на міжнародному ринку енергетичних послуг, хвиля зростання економічно нестабільних зон, що в свою чергу ускладнює бізнес-діяльність компанії, загальний економічний спад усіх держав світу в зв'язку з поширенням Covid-19, брак кваліфікованих кадрів технічно-інженерних спеціальностей в Україні.
2. Згідно проведеного SWOT-аналізу компанії показав, що наявні ресурси дозволяють впровадити стратегію диверсифікації ринків збуту електроенергії з ОЕС України, та попри наявність певних ризиків, отримати позитивний економічний ефект від комплексу дій, що передбачені компанією для втілення даної стратегії.
3. Відповідно до проведених розрахунків була доведена економічна доцільність втілення даного інвестиційного проєкту з точки зору рентабельності вкладених коштів та термін його окупності. Проєкт є економічно ефективним в зв'язку з тим, що індекс прибутковості становить більше 1, а термін окупності даного інвестиційного проєкту складає 104 дні.

Отже, підсумовуючи все вище сказане, обрана стратегія диверсифікації ринків збуту електроенергії з ОЕС України до енергосистеми ENTSO-E матиме позитивний ефект на майбутні показники фінансово-господарської діяльності підприємства, а також її положення на міжнародному енергетичному ринку.

ВИСНОВКИ

Дослідження управління експортною діяльністю підприємства на прикладі Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» дозволяє зробити наступні висновки.

1. Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» була заснована 15 квітня 1998 року. Основною діяльністю компанії є передача електроенергії (35.12 за системою КВЕД), код ЄДРПОУ - 00100227.
2. Головною стратегічною ціллю ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» є забезпечення надійної роботи та розвиток системи передачі у довгостроковій перспективі. Щодо розвитку експортної діяльності створення умов для об'єднання ринку електричної енергії з загальноєвропейським ринком електричної енергії та інтеграції ОЕС України до ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity).
3. Обсяг чистого прибутку протягом 2015-2019 рр. зріс на 127,22%. Відбулося зростання коефіцієнту платоспроможності підприємства на кінець 2019 року до 1,28, для порівняння станом на 2018 рік цей коефіцієнт дорівнював 0,18. Протягом 2015-2019 рр. приріст обсягу чистого доходу від реалізації електроенергії склав 384,52%. Це свідчить про позитивне фінансове становище підприємства та збільшення його частки ринку. На кінець 2019 року обсяг чистого доходу становив 26326366 грн.
4. На кінець 2019 року загальний коефіцієнт ліквідності зріс з 0,29 до 0,51, що є свідченням збільшенням поточних активів у відношенні до зобов'язань. Проте варто звернути увагу на причини негативної зміни ліквідності в 2017-2018 рр. для попередження можливих ризиків у майбутньому.

5. Експорт електроенергії з ОЕС України здійснюється до Угорщини, Словаччини, Румунії, Польщі, Молдови та Білорусі.
6. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності Приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» показав, що експортна діяльність компанії має позитивну тенденцію розвитку. Про це свідчить динаміка зростання обсягів експортованої електроенергії, незважаючи на зменшення контрагентів, в період з 2015 по 2019 рік зростання обсягів експортованої електроенергії відбулося на 77,72% та на кінець 2019 року слала 6469,29 млн.кВт*год.
7. Економічний ефект від здійснених експортних операцій в 2015-2019 рр. має тенденцію до зростання. В 2019 році цей показник склав 9446337 грн., що на 6075700 грн. більше чим на кінець 2015 року.
8. PEST-аналіз компанії показав, що існує ряд сильних факторів впливу на майбутню діяльність компанії, що можуть призвести до посилення ризиків неспроможності покривати витрати компанії. До них відносяться посилення глобалізаційних процесів на міжнародному ринку енергетичних послуг, хвиля зростання економічно нестабільних зон, що в свою чергу ускладнює бізнес-діяльність компанії, загальний економічний спад усіх держав світу в зв'язку з поширенням Covid-19, брак кваліфікованих кадрів технічно-інженерних спеціальностей в Україні.
9. Згідно проведеного SWOT-аналізу компанії показав, що наявні ресурси дозволяють впровадити стратегію диверсифікації ринків збуту електроенергії з ОЕС України, та попри наявність певних ризиків, отримати позитивний економічний ефект від комплексу дій, що передбачені компанією для втілення даної стратегії.
10. Відповідно до проведених розрахунків була доведена економічна доцільність втілення даного інвестиційного проєкту з точки зору рентабельності вкладених коштів та термін його окупності. Проєкт є

економічно ефективним в зв'язку з тим, що індекс прибутковості становить більше 1, а термін окупності даного інвестиційного проєкту складає 104 дні.

Отже, підсумовуючи все вище сказане, обрана стратегія диверсифікації ринків збуту електроенергії з ОЕС України до енергосистеми ENTSO-E матиме позитивний ефект на майбутні показники фінансово-господарської діяльності підприємства, а також її положення на міжнародному енергетичному ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про ринок електричної енергії" від 13.04.2017 № 2019-VIII (Редакція станом на 17.10.2020)
2. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства : навч. посіб. / Г. М. Дроздова - К. : ЦНЛ, 2004. – 171 с.
3. Мельник О.Г. Діагностика факторів впливу на експортну діяльність підприємства / О.Г. Мельник, М.Я. Нагірна // Інноваційна економіка. – 2013. – № 5. – С. 63–66.
4. Новікова М. М. Менеджмент і адміністрування (адміністративний менеджмент): навчальний посібник / Новікова М. М. - Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 77-79 с.
5. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – К.: “Центр учбової літератури”, 2013. – 408 с.
6. Брояка А.А. Оцінка та шляхи підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства: URL: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files.pdf>.
7. Офіційний сайт НЕК «УКРЕНЕРГО»: Нефінансовий звіт діяльності НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2019 рік: URL: https://ua.energy/wp-content/uploads/2020/09/NeFIN_ZVIT_17.09.20.pdf
8. Офіційний сайт НЕК «УКРЕНЕРГО»: Про компанію: URL: https://ua.energy/pro_kompaniyu/
9. Офіційний сайт НЕК «УКРЕНЕРГО»: Проект Плану розвитку КОМПАНІЇ на 2019-2028 pp.: URL: <https://ua.energy/wp-content/uploads/2018/05/Plan-rozvytku-systemy-peredachi-na-2019-2028-roky.pdf>
10. Офіційний сайт НЕК «УКРЕНЕРГО»: Проект Плану розвитку системи передачі на 2021-2030 pp.: URL: <https://www.slideshare.net/Ukrenergo/plan-rozvitku-20212030-234984850>

- 11.Офіційний сайт НЕК «УКРЕНЕРГО»: Фінансовий план на 2019 рік: URL:
<https://ua.energy/wp-content/uploads/2019/04/FP-2019.pdf>
- 12.Слово і діло: Експорт та імпорт електроенергії в Україні в 2014-2020 роках: URL:
https://media.slovoidilo.ua/media/infographics/13/121749/1217491_uk_origin.png
- 13.Соціологічна група «Рейтинг»: ТОП-100 найбільших компаній України за сумою сплати податкових платежів за 2019 рік: URL:
<https://rating.zone/wp-content/uploads/2020/02/top-100.pdf>
- 14.Шаровська Т.С. Оцінка та аналіз реальних інвестицій: URL: https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Vest_Ek5-1-2010-PDF/067-76.pdf

Додаток А

Табл. А.1. - Звіт про фінансові результати ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2015 р.

Times New Roman NPC I v. 02.00.02 от 20/12/2014

Промисловість Державне підприємство - 1 -

Підприємство ДП "НЕК "Укренерго" Дата(рік,місяць,число) за ЄДРПОУ КОДИ 01 100227

ДЕРЖСТАТ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
СТАТИСТИКИ
18.05.2016 №9

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5'433'493	3'097'168
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1'947'432)	(1'969'721)
Валовий:			
прибуток (збиток)	2090	3'486'061	1'127'447
Інші операційні доходи	2120	268'565	203'550
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	---	---
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	---	---
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	---	---
Адміністративні витрати	2130	(363'969)	(366'787)
Витрати на збут	2150	(---)	(---)
Інші операційні витрати	2180	(136'024)	(166'928)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(---)	(---)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(---)	(---)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток (збиток)	2190	3'254'633	799'282
Доход від участі в капіталі	2200	---	---
Інші фінансові доходи	2220	127	55
Інші доходи	2240	1'218'384	151'349
Фінансові витрати	2250	(59'960)	(23'060)
Втрати від участі в капіталі	2255	(---)	(---)
Інші витрати	2270	(3612'284)	(2'156'047)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток (збиток)	2290	800'900	---
Витрати з податку на прибуток	2295	(---)	(1'228'421)
Дохід з податку на прибуток	2300	(---)	(---)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	19'496	29'893
Чистий фінансовий результат:			
прибуток (збиток)	2350	820'396	---
	2355	(---)	(1'198'528)

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Продовження додатку 1

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1'636	---
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	---	---
Накопичені курсові різниці	2410	---	---
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	---	---
Інший сукупний дохід	2445	---	---
=Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1'636	---
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	---	---
=Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1'636	---
=Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	822'032	-1'198'528

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	239'799	258'120
Витрати на оплату праці	2505	1'128'547	1'117'752
Відрахування на соціальні заходи	2510	405'242	411'222
Амортизація	2515	481'755	516'448
Інші операційні витрати	2520	195'876	200'813
=Разом	2550	2'451'219	2'504'355

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	---	---
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	---	---
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	---	---
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	---	---
Дивіденди на одну просту акцію	2650	---	---

Керівник
Головний бухгалтер

Ковальчук Всеволод Владиславович
Гор Богданович

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2015 рік

Продовження Додатку А

Таблиця А.2. – Звіт про фінансові результати ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2016 р.

Times New Roman, NPC I v. 02.00.02 от 20/12/2014

Промисловість Державне підприємство

- 1 -

Підприємство ДП "НЕК "Укренерго"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУК О Д И
100227 01

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2016 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7'173'623	5'433'493
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2'185'051)	(1'947'432)
Валовий:			
прибуток	2090	4'988'572	3'486'061
збиток	2095	(-----)	(-----)
Інші операційні доходи	2120	365'915	268'565
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-----	-----
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-----	-----
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-----	-----
Адміністративні витрати	2130	(494'482)	(363'969)
Витрати на збут	2150	(-----)	(-----)
Інші операційні витрати	2180	(233'775)	(136'024)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(-----)	(-----)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(-----)	(-----)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4'626'230	3'254'633
збиток	2195	(-----)	(-----)
Доход від участі в капіталі	2200	(-----)	(-----)
Інші фінансові доходи	2230	156'105	127
Інші доходи	2240	1'441'047	1'218'384
Фінансові витрати	2250	(100'232)	(59'960)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-----)	(-----)
Інші витрати	2270	(2'508'061)	(3'612'284)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3'615'089	800'900
збиток	2295	(-----)	(-----)
Витрати з податку на прибуток	2300	(625'169)	(-----)
Дохід з податку на прибуток	2301	22'176	19'496
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-----	-----
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3'012'096	820'396
збиток	2355	(-----)	(-----)

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Продовження додатку I

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1'663	1'636
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-----	-----
Накопичені курсові різниці	2410	-----	-----
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-----	-----
Інший сукупний дохід	2445	-----	-----
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1'663	1'636
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-----	-----
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1'663	1'636
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3'013'759	822'032

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	301'083	239'799
Витрати на оплату праці	2505	1'533'313	1'128'547
Відрахування на соціальні заходи	2510	325'711	405'242
Амортизація	2515	472'943	481'755
Інші операційні витрати	2520	275'654	195'876
Разом	2550	2'908'704	2'451'219

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-----	-----
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-----	-----
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-----	-----
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-----	-----
Дивиденди на одну просту акцію	2650	-----	-----

Керівник

Ковальчук Всеволод Владиславович

Головний бухгалтер

Бобко Ігор Богданович

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2016 рік

Продовження Додатку А

Таблиця А.3. - Звіт про фінансові результати ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2017 р

Times New Roman NPC 1 v. 02.00.02 от 20/12/2014			
Промисловість	Державне підприємство	- 1 -	
Підприємство	ДП "НЕК "Укренерго"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	К О Д И 180227 01
			
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2016 р.			
Форми №2 Код за ДКУД 1801003			
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7'173'623	5'433'493
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2'185'051)	(1'947'432)
Валовий:			
— прибуток	2090	4'988'572	3'486'061
— збиток	2095	(—)	(—)
Інші операційні доходи	2120	365'915	268'565
— Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	—	—
— Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	—	—
— Дохід від використання коштів, навілнених від оподаткування	2123	—	—
Адміністративні витрати	2130	(494'482)	(363'969)
Витрати на збут	2150	(—)	(—)
Інші операційні витрати	2180	(233'773)	(136'024)
— Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(—)	(—)
— Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(—)	(—)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
— прибуток	2190	4'626'230	3'254'633
— збиток	2195	(—)	(—)
Дохід від участі в капіталі	2200	—	—
Інші фінансові доходи	2230	156'105	127
Інші доходи	2240	1'441'047	1'218'384
Фінансові витрати	2250	(100'232)	(59'960)
Витрати від участі в капіталі	2255	(—)	(—)
Інші витрати	2270	(2'508'061)	(3'612'284)
Фінансовий результат до оподаткування:			
— прибуток	2290	3'615'089	800'900
— збиток	2295	(—)	(—)
Витрати з податку на прибуток	2300	(625'169)	(—)
Дохід з податку на прибуток	23001	22'176	19'496
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	—	—
Чистий фінансовий результат:			
— прибуток	2350	3'012'096	820'396
— збиток	2355	(—)	(—)

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Продовження додатку I

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	—	—
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	1'663	1'636
Накопичені курсові різниці	2410	—	—
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	—	—
Інший сукупний дохід	2445	—	—
— Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1'663	1'636
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	—	—
— Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1'663	1'636
— Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3'013'759	822'032

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	301'083	239'799
Витрати на оплату праці	2505	1'533'313	1'128'547
Відрахування на соціальні заходи	2510	325'711	405'242
Амортизація	2515	472'943	481'755
Інші операційні витрати	2520	275'654	195'876
— Разом	2550	2'908'704	2'451'219

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВІСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	—	—
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	—	—
Дивіденди на одну просту акцію	2650	—	—

Керівник

Головний бухгалтер

Ковальчук Всеволод Владиславович

Бобко Ігор Богданович

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2017 рік

Продовження Додатку А

Таблиця А.4. – Звіт про фінансові результати ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2018 р.

Акт/Наказ № 02/00-02 от 2012/2014

Промисловість Державне підприємство

Підприємство ДП "НЕК "Укренерго"

К О Д И
2018 12 31
100227

Дата (рр.місяць.число) за ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5'992'863	8'263'856
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2'746'563)	(2'426'027)
Валовий:			
прибуток	2090	3'246'300	5'837'829
збиток	2095	(—)	(—)
Інші операційні доходи	2120	491'633	384'740
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	(—)	(—)
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	(—)	(—)
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(—)	(—)
Адміністративні витрати	2130	(455'741)	(434'028)
Витрати на збут	2150	(—)	(—)
Інші операційні витрати	2180	(911'371)	(961'895)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(—)	(—)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(—)	(—)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2'370'521	4'826'848
збиток	2195	(—)	(—)
Доход від участі в капіталі	2200	(—)	(—)
Інші фінансові доходи	2220	216'949	205'068
Інші доходи	2240	2'110'048	587'702
Фінансові витрати	2250	(280'654)	(200'930)
Втрати від участі в капіталі	2265	(—)	(—)
Інші витрати	2270	(1'365'492)	(3'095'787)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3'051'362	2'322'901
збиток	2295	(—)	(—)
Витрати з податку на прибуток	2300	(492'421)	(574'870)
Дохід з податку на прибуток	23001	(—)	(—)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	(—)	(—)
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2'558'941	1'748'031
збиток	2355	(—)	(—)

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Продовження додатку 1

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1'393	—
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	—	—
Накопичені курсові різниці	2410	—	—
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	—	—
Інший сукупний дохід	2445	5'107	1'905
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	6'500	1'905
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	—	—
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	6'500	1'905
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2'565'441	1'749'936

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	334'124	308'369
Витрати на оплату праці	2505	1'926'902	1'703'490
Відрахування на соціальні заходи	2510	407'794	368'926
Амортизація	2515	630'088	555'643
Інші операційні витрати	2520	741'455	903'710
Разом	2550	4'040'363	3'840'128

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВІСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	—	—
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	—	—
Дивіденди на одну просту акцію	2650	—	—

Керівник

Головний бухгалтер

Корсун Володимир Владиславович

Світлана Володимирівна

Продовження Додатку А

Таблиця А.5. – Звіт про фінансові результати ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2019 р.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ
«УКРЕНЕРГО»ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
У тисячах українських гривень

ПІСІВ	Код рядка	Примітки	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року (скориговано)
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	10	37,160,209	1,226,355
Капітал у дооцінках	1405	10	25,614,081	-
Додатковий капітал	1410	10	-	-
Резервний капітал	1415	10	93,205	-
Нерозподілений прибуток	1420	10	10,499,516	10,372,667
Неоплачений капітал	1425	10	(35,933,854)	-
Усього за розділом I	1495		37,433,157	11,599,022
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	13	4,233,401	-
Пенсійні зобов'язання	1505	12	551,432	316,709
Довгострокові кредити банків	1510	14	4,627,283	4,889,841
Інші довгострокові зобов'язання	1515		139,394	138,341
Довгострокові забезпечення	1520		-	6,337
Цільове фінансування	1525	11	1,012,831	872,168
Усього за розділом II	1595		10,564,321	6,223,396
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	14	7,952,427	9,752,048
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	14	409,106	175,617
товари, роботи, послуги	1615	15	4,732,452	702,664
розрахунками з бюджетом	1620	17	1,174,926	65,725
у тому числі з податку на прибуток	1621		677,206	-
розрахунками зі страхування	1625		231	1,455
розрахунками з оплати праці	1630		72	7,005
за здержанням авансів	1635		931,621	150,346
Поточна кредиторська заборгованість за:				
розрахунками з учасниками	1640		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		-	-
Поточні забезпечення	1660	18	846,707	203,799
Доходи майбутніх періодів	1665	11	33,889	46,139
Інші поточні зобов'язання	1690	16	335,263	259,783
Усього за розділом III	1695		16,416,494	11,364,581
УСЬОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	1900		64,413,972	29,186,999

Від імені Компанії:

В. Д. Кудильський,
Виконуючий обов'язки директораЛ. В. Сибілько,
Виконуюча обов'язки головного бухгалтераПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ
«УКРЕНЕРГО»ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За попередній період (скориговано)
1	2	3	4	5
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19	26,326,366	6,044,712
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	19	(20,081,866)	(2,930,571)
Валовий:				
Прибуток	2090		6,244,500	3,114,141
Збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	21	556,642	542,277
Адміністративні витрати	2130		(529,354)	(433,212)
Витрати на збут	2150		-	-
Інші операційні витрати	2180		(6,318,769)	(593,902)
Фінансові результати від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		-	2,629,299
Збиток	2195		(46,981)	-
Інші фінансові доходи	2220	22	2,705,065	915,843
Інші доходи	2240		-	-
Фінансові витрати	2250	23	(339,958)	(322,729)
Інші витрати	2270		-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:				
Прибуток	2290		2,318,126	3,222,413
Збиток	2295		-	-
Витрати з податку на прибуток	2300	13	(454,031)	(619,688)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		1,864,095	2,602,725
Збиток	2355		-	-

II. ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4	5
Статті, які не можна рекласифікувати у подальшому на прибуток або збиток, за вирахуванням податку на прибуток				
Доходів необоротних активів	2400	6	31,234,316	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Інший сукупний (збиток)/дохід	2445	12	(179,748)	52,778
Інший сукупний дохід до оподаткування:				
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2450		31,054,568	52,778
Інший сукупний дохід після оподаткування	2455	13	(5,620,235)	52,778
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2460		25,434,333	2,655,503

Примітки на сторінках 13-63 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Примітки на сторінках 13-63 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2019 рік

Додаток Б

Таблиця Б.1. - Динаміка показників фінансових результатів діяльності ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» у 2015-2019 рр., грн.

Стаття	Період					Абсолютне відхилення					Відносне відхилення, %				
	2015	2016	2017	2018	2019	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2015	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2015
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5433493	7173623	8263856	6044712	26326366	1,3202	1,1519	0,7314	4,3552	4,8452	32,03%	15,20%	-26,85%	335,53%	384,52%
Інші операційні доходи	268565	365915	384740	542277	556642	1,3624	1,0514	1,4094	1,0264	2,0726	36,25%	5,14%	40,95%	2,65%	107,27%
Разом доходи	822032	3013759	1749936	2655503	27298428	3,6662	0,5806	1,5174	10,2799	33,2084	266,62%	-41,94%	51,75%	927,99%	3220,85%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1947432	2185051	2426027	2930571	20081866	1,1220	1,1102	1,2079	6,8525	10,3119	12,20%	11,03%	20,80%	585,25%	931,20%
Інші операційні витрати	136024	233775	961695	593902	6318769	1,7186	4,1137	0,6175	10,6394	46,4533	71,86%	311,38%	-38,24%	963,94%	4545,33%
Інші витрати	3612284	2508061	3095787			0,6943	1,2343				-30,57%	23,43%			
Разом витрати	2451219	2908704	3840128	3957690	26929989	1,1866	1,3202	1,0306	6,8044	10,9863	18,66%	32,02%	3,06%	580,45%	998,64%
Фінансовий результат до оподаткування	800900	3615089	2322901	3222413	2318126	4,5137	0,6425	1,3872	0,7193	2,8944	351,38%	-35,74%	38,72%	-28,06%	189,44%
Податок на прибуток	-19496	602993	574870	454031	619688	-30,9291	0,9533	0,7897	1,3648	-31,7854	3192,91%	-4,66%	-21,02%	36,49%	-3278,54%
Чистий прибуток (збиток)	820396	3012096	1748031	2602725	1864095	3,6715	0,5803	1,4889	0,7162	2,2721	267,15%	-41,97%	48,89%	-28,38%	127,22%

Джерело: складено авторкою на основі даних Додатку А

Додаток В

Таблиця В.1 – Звіт про фінансовий стан ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2015 р.

Times New Roman, NF C 1 v. 02.05.02 et 2012/2014

ДЕРЖСТАТ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
СТАТИСТИКИ у м. Києві
05 02 2016 р.

Підприємство ДП "НЕК "Укренерго"
Територія Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності Промисловість
Середня кількість працівників 1)
Адреса 01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 23
Телефон 2383012
Єдиний номер, тис. грн. без десятичного знаку

Складено (зробити розрахунок "X" у відповідній колонці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2015 р.

за міжнародними стандартами фінансової звітності
Середня кількість працівників 1) 17790
Кількість підприємств 48 /

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код радика	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незакінчені активи			
первісна вартість	1000	55711	49272
накопичена амортизація	1001	227430	210851
Незакінчені капітальні інвестиції	1002	171709	161579
Основні засоби	1005	4337246	7388126
первісна вартість	1010	6648578	6519109
амортизація	1011	11019353	11448667
Інвестиційна нерухомість	1012	4329775	4829533
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1015		
амортизація інвестиційної нерухомості	1016		
Довгострокові біологічні активи	1017		
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1020		
амортизація довгострокових біологічних активів	1021		
Довгострокові фінансові інвестиції	1022		
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інші фінансові інвестиції	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	698	698
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	39024	35196
Відстрочені податкові активи	1043		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	11'081'257	14'462'401
II. Оборотні активи			
Залишки			
Виробничі запаси	1100	145429	170997
Незавершене виробництво	1101	138173	161860
Готова продукція	1102	5248	7954
Товари	1103	1671	1679
Поточні біологічні активи	1104	337	297
Векселі одержані	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1120	500	500
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1125	559287	1'035'866
з бюджетом	1130	666091	989302
з інших заборгованих	1135	79549	122129
з внутрішніх розрахунків	1140	57636	41815
Інша поточна дебіторська заборгованість	1145	107	107
Поточні фінансові інвестиції	1155		
Греші та їх еквіваленти	1160	17153	50883
Готівка	1165	340477	3021435
Розрахунки в банках	1166	28	28
Відстрочені майбутні періоди	1167	340469	3021407
Інші оборотні активи	1170	4329	6785
Усього за розділом II	1195	1'827'573	16'687
III. Необоротні активи, утримувані для продажу,			
та групи вибуття			
Усього за розділом III	1195	1'827'573	5'469'991
Баланс	1200	12	
	1300	12'908'842	19'872'392

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

Продовження додатку 1

Пасив	Код радика	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1'226'353	1'226'355
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-----	-----
Капітал у дооцінках	1405	37'967	37'835
Додатковий капітал	1410	6'184'441	6'060'341
Накопичені курсові різниці	1412	-----	-----
Резервний капітал	1415	-----	-----
Нерозподілений прибуток	1420	-----	-----
Непокритий збиток	1421	1'717'253	894'794
Неоплачений капітал	1425	(-----)	(-----)
Вилучений капітал	1430	(-----)	(-----)
Інші резерви	1435	-----	-----
Усього за розділом I	1495	5'731'508	6'429'737
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	27'983	8'192
Пенсійні зобов'язання	1505	-----	-----
Довгострокові кредити банків	1510	135'535	110'877
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4491'935	9'464'678
Довгострокові забезпечення	1520	-----	-----
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-----	-----
Цільове фінансування	1525	365'766	396'983
Усього за розділом II	1595	5'021'219	9'980'730
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-----	-----
Векселі видані	1605	-----	-----
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	443'367	932'744
товари, роботи, послуги	1615	935'426	1'624'269
розрахунками з бюджетом	1620	6'021	7'327
у тому числі з податку на прибуток	1621	-----	-----
розрахунками зі страхування	1625	12'832	15'024
розрахунками з оплати праці	1630	25'485	32'666
одержаними авансами	1635	12'953	20'737
розрахунками з учасниками	1640	-----	-----
із внутрішніх розрахунків	1645	-----	-----
Поточні забезпечення	1660	57'467	54'188
Доходи майбутніх періодів	1665	526'423	511'753
Інші поточні зобов'язання	1690	136'141	263'217
Усього за розділом III	1695	2'156'115	3'461'925
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,			
утримуваними для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1700	-----	-----
	1900	12'908'842	19'872'392

Керівник

Головний бухгалтер

Корольчук Всеволод Владиславович

Бобко Ігор Богданович

1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2015 рік

Продовження Додатку В

Таблиця В.2. – Звіт про фінансовий стан ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2016 р.

Table No. 2. Balance Sheet

- 1 -

Підприємство ДП "НЕК "Укренерго"
Територія Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності Промисловість
Середня кількість працівників 1
Адреса 01032 м. Київ, вул. Симона Петлюки, 25
Телефон 2383012
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку

Державне підприємство

Дата (різниця, число) КОДИ
за ЄДРПОУ 100227 01
за КОАТУУ 6039100000
за КМБД 35 12 140

Складено (робити позначку "x" у відповідній колонці):

за допомогою (стандартних) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД: 1801001

за міжнародними стандартами фінансової звітності
Середня кількість працівників 13561
Кількість підприємств 24

Активи	Код рядка	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи	1000	457268	37751
Нематеріальні активи	1001	201546	173973
— первісна вартість	1002	153790	136222
— накопичена амортизація	1005	7956260	11500185
Незавершені капітальні інвестиції	1010	6619115	7109109
— первісна вартість	1011	11448053	12589104
— амортизація	1012	4826938	5279995
Інвестиційна нерухомість	1015	—	—
— первісна вартість, інвестиційної нерухомості	1016	—	—
— накопичена амортизація	1017	—	—
Довгострокові біологічні активи	1020	—	—
— первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	—	—
— накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	—	—
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	—	—
— які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1031	—	—
— інші фінансові інвестиції	1035	698	698
Довгострокові дебіторська заборгованість	1040	21199	18927
Відстрочені податкові активи	1045	—	45917
Інші необоротні активи	1090	—	—
Усього за розділом I	1095	14442928	18817487
II. Оборотні активи	1100	177918	198385
Залишки	1101	161768	182843
— незавершене виробництво	1102	13574	17607
— готова продукція	1103	13679	2198
— товари	1104	297	237
Поточні фінансові активи	1110	—	—
Векселі одержані	1120	500	500
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	1035866	1345972
Дебіторська заборгованість за розрахунками	1130	985977	1030719
— з бюджетом	1135	121866	8946
— з тому числі з податку на прибуток	1136	41835	7564
— з переказаних доходів	1139	107	107
— за закупівлі розрахунків	1145	—	—
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	53557	110002
Поточні фінансові інвестиції	1160	—	—
Гроші та грошові еквіваленти	1165	3021438	3122958
— гроші	1166	28	39
— гроші в банках	1167	3021407	3122919
Витрати майбутніх періодів	1170	6937	81426
Інші оборотні активи	1195	5919	22664
Усього за розділом II	1199	5407982	6092132
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та гроші вибуті	1200	—	—
Баланс	1300	19850910	24909619

- 2 -

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

Продовження додатку I

Пасив	Код рядка	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал	1400	1226355	1226355
Зареєстрований (пайовий) капітал	1401	—	—
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1405	37834	37710
Капітал у дооцінках	1410	6059970	6870242
Додатковий капітал	1412	—	—
Накопичені курсові різниці	1415	—	—
Резервний капітал	1420	—	—
Нерозподілений прибуток	1425	915931	—
Непокритий збиток	1430	—	—
Неоплачений капітал	1435	—	—
Вилучений капітал	1440	—	—
Інші резерви	1445	—	—
Усього за розділом I	1495	6408228	8134307
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	8192	4423
Відстрочені податкові зобов'язання	1505	—	—
Пенсійні зобов'язання	1510	110877	40059
Довгострокові кредити банків	1515	9464678	12423222
Інші довгострокові зобов'язання	1520	—	—
Довгострокові забезпечення	1525	—	2836
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1531	—	2836
Цільове фінансування	1535	396983	434197
Усього за розділом II	1595	9980730	12904737
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	—	—
Короткострокові кредити банків	1605	—	—
Векселі видані	1610	—	—
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1615	932744	1224524
товари, роботи, послуги	1620	1624266	1007731
розрахунками з бюджетом	1621	7327	578710
у тому числі з податку на прибуток	1622	—	27220
розрахунками зі страхування	1625	15024	1347
розрахунками з оплати праці	1630	32666	2644
одержаними авансами	1635	20737	49991
розрахунками з учасниками	1640	—	—
з внутрішніх розрахунків	1645	—	—
Поточні забезпечення	1650	54188	69587
Доходи майбутніх періодів	1655	511753	502282
Інші поточні зобов'язання	1690	263217	433759
Усього за розділом III	1695	3461952	3870575
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та грошима вибутими	1700	—	—
Баланс	1900	19850910	24909619

Керівник

Ковалюк Всеволод Владиславович

Головний бухгалтер

Бобко Ігор Богданович

І Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2016 рік

Продовження Додатку В

Таблиця В.3. – Звіт про фінансовий стан ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2017 р.

Аналіз № 001-17-00008-01-201700101

ДП "НЕК "Укренерго"

Організаційно-правова форма господарювання: Промисловість

Вид економічної діяльності: Державне підпр енерго

Середня кількість працівників: 11

Адреса: 01032 м. Київ, вул. Симона Петлюри, 25

Телефон: 2383012

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку

Складено (зробити позначку "X" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 01 Код за ЄДРПОУ 1801001

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Середня кількість працівників: 11494

Кількість підприємств: 1

Актив	Код різика	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Неамортизовані активи	1000	57751	54335
первісна вартість	1001	174073	178497
накопичена амортизація	1002	136322	144161
Незавершені капітальні інвестиції	1005	11803921	10114575
Основи засоби	1010	7109040	11132114
первісна вартість	1011	12368820	17740349
знос	1012	5279721	6614935
інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		
знос інвестиційної нерухомості	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	698	698
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	18927	14099
Відстрочені податкові активи	1045	49917	133545
інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	16818263	21329467
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	198968	229132
Виробничі запаси	1101	162976	206383
Незавершене виробництво	1102	13907	20554
Готові продукти	1104	2186	1693
Товари	1104	237	335
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120	500	503
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1346015	943855
Дебіторська заборгованість за розрахунками з виданими авансами	1130	1060719	1307423
з бюджетом	1136	60977	869761
у тому числі з податку на прибуток	1136	59125	167813
з нарахованими доходами	1140	107	107
з внутрішніх розрахунків	1145		
інші поточні дебіторська заборгованість	1150	111462	239548
Поточні фінансові інвестиції	1160		
гроші та їх еквіваленти	1165	3272958	2483520
Готівка	1166	50	33
Залишки в банках	1167	3272919	2483487
Витрати майбутніх періодів	1170	81426	32547
інші оборотні активи	1180	22534	55932
Усього за розділом II	1195	6145368	5954417
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	24961631	27283884

Державне підпр енерго
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

Продовження додатку 1

Пасива	Код різика	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1'228'355	1'228'355
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	---	---
Капітал у дооцінках	1405	37'710	33'197
Додатковий капітал	1410	8'870'242	8'304'731
Накопичені курсові різниці	1412	---	---
Резервний капітал	1415	---	---
Нерозподілений прибуток	1420	78'450	---
Непокритий збиток	14201	---	---
Неоплачений капітал	1425	(---)	(---)
Вилучений капітал	1430	(---)	(---)
Інші резерви	1435	---	---
Усього за розділом I	1495	8'212'757	9'564'283
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	4'423	---
Пенсійні зобов'язання	1505	---	---
Довгострокові кредити банків	1510	40'059	---
Інші довгострокові зобов'язання	1515	12'423'222	13'490'271
Довгострокові забезпечення	1520	2'836	3'336
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	2'836	3'336
Цільове фінансування	1525	434'196	452'883
Усього за розділом II	1595	12'904'736	13'946'290
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	---	---
Векселі видані	1605	---	---
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1'224'524	1'484'046
товари, роботи, послуги	1615	1'007'841	1'256'551
розрахунками з бюджетом	1620	551'490	220'447
у тому числі з податку на прибуток	1621	---	---
розрахунками зі страхування	1625	1'347	12'264
розрахунками з оплати праці	1630	2'644	49'758
одержаними авансами	1635	49'591	143'072
розрахунками з учасниками	1640	---	---
з внутрішніх розрахунків	1645	---	---
Поточні забезпечення	1650	69'587	67'281
Доходи майбутніх періодів	1655	502'284	292'614
інші поточні зобов'язання	1660	434'430	445'678
Усього за розділом III	1695	3'844'138	3'773'311
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	---	---
Баланс	1900	24'961'631	27'283'884

Керівник

Головний бухгалтер

1. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Ковальчук Всеволод Владиславович

Бобко Ігор Богданович

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2017 рік

Продовження Додатку В

Таблиця В.4. - Звіт про фінансовий стан ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2018 р.

Акт № 10/19-1/10-03.03.2019

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

Організаційно-правова форма господарства
Вид економічної діяльності
Середня кількість працівників (1)
Адреса 01032 м. Київ, вул. Симона Петлюки, 25
Телефон 2383012
Однієї одиниці: київ. без державного знаку

Складено (пробити позначку "X" у відповідній колонці):
за погодженням (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Код ДІ 2018 12 31 100227 8089100000 140 35,12

Підприємство ДП "НЕК "Укренерго"
Територія СЕВЕРНИЙ
Організаційно-правова форма господарства
Вид економічної діяльності
Середня кількість працівників (1)
Адреса 01032 м. Київ, вул. Симона Петлюки, 25
Телефон 2383012
Однієї одиниці: київ. без державного знаку

Складено (пробити позначку "X" у відповідній колонці):
за погодженням (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форм. №1 Код за ДКУД 1801001

за міжнародними стандартами фінансової звітності
Середня кількість працівників 6331
Кількість підприємств 20

Актив	Код рядка	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
I. Необоротні активи	1000	34'267	29'404
Нематеріальні активи	1001	178'468	178'930
— парова енергія	1002	144'251	149'526
Незавершені капітальні інвестиції	1005	989'505	1'194'029
Осередні засоби	1010	10'928'152	12'146'831
— парова енергія	1011	12'708'558	18'755'170
— інші	1012	6'779'403	7'368'345
Інвестиційна нерухомість	1015	—	—
— парова енергія інвестиційної нерухомості	1016	—	—
— інші інвестиційні нерухомості	1017	—	—
Довгострокові біологічні активи	1020	—	—
— парова енергія довгострокових біологічних активів	1021	—	—
— інші довгострокові біологічні активи	1022	—	—
Довгострокові фінансові активи	1030	—	—
— які обліковуються за методом участі в капіталі	1031	—	—
— інші фінансові активи	1032	—	—
Довгострокові дебіторська заборгованість	1040	14'059	10'470
Відрізані податкові активи	1045	133'545	234'687
Інші необоротні активи	1050	—	—
II. Оборотні активи	1095	21'904'815	24'352'388
Залишки	1100	212'171	235'692
— виробничі залишки	1101	160'104	201'879
— незавершені виробництва	1102	17'647	31'095
— готова продукція	1103	1'045	2'338
— товари	1104	285	382
Поточні біологічні активи	1110	—	—
Висхідні операції	1120	550	550
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	637'668	195'320
Дебіторська заборгованість за розрахунками	1130	1'901'205	982'312
— за податковими зобов'язаннями	1135	695'151	46'486
— з бюджетом	1136	183'613	17'399
— у тому числі з податку на прибуток	1140	—	14'852
— з міжбанківським кредитом	1145	—	—
— з внутрішніх розрахунків	1150	11'178	59'087
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	—	—
Поточні фінансові активи	1160	—	—
Гроші та їх еквіваленти	1165	2'483'644	2'324'118
— гроші	1166	19	24
— гроші в банках	1167	2'483'625	2'324'094
Виробничі майбутніх періодів	1170	3'280	22'617
Інші оборотні активи	1175	—	104'153
III. Усього за розділом II	1195	5'499'479	3'985'489
IV. Зобов'язання, утримувані для продажу, та трупам вибуття	1205	—	—
— Баланс	1305	26'504'294	28'287'846

Державне підприємство
Промисловість
ДП "НЕК "Укренерго"

- 2 -

Продовження додатку 1

Пасив	Код рядка	На початок звіт- ного періоду	На кінець звіт- ного періоду
1. Власний капітал	1400	1'226'355	1'226'355
Зареєстрований (пайовий) капітал	1401	—	—
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1405	33'185	34'367
Капітал у дооцінках	1410	8'292'305	9'340'074
Додатковий капітал	1412	—	—
— Накопичені курсові різниці	1415	—	—
Резервний капітал	1420	—	—
Нерозподілений прибуток	1425	1'127'399	—
Непокритий збиток	1430	—	—
Неоплачений капітал	1435	—	—
Випущений капітал	1440	—	—
Інші резерви	1445	—	—
II. Усього за розділом I	1495	8'424'446	10'600'796
III. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	—	—
Відстрочені податкові зобов'язання	1505	—	—
Пенсійні зобов'язання	1510	—	—
Довгострокові кредити банків	1515	13'490'271	13'459'733
Інші довгострокові зобов'язання	1520	339'856	323'191
Довгострокові забезпечення	1525	339'856	323'191
— Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1530	510'510	463'178
Цільове фінансування	1535	—	—
IV. Усього за розділом II	1595	14'340'637	14'243'102
V. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	—	—
Короткострокові кредити банків	1605	—	—
Векселі видані	1610	—	—
Поточна кредиторська заборгованість за:	1615	1'484'046	1'499'114
— довгостроковими зобов'язаннями	1620	1'256'551	697'478
— товари, роботи, послуги	1625	22'102	66'021
— розрахунками з бюджетом	1630	—	—
— у тому числі з податку на прибуток	1635	—	—
— розрахунками зі страхування	1640	12'264	1'455
— розрахунками з оплати праці	1645	48'758	7'005
— одержаними авансами	1650	80'133	173'111
— розрахунками з учасниками	1655	—	—
— з внутрішніх розрахунків	1660	—	—
Поточні забезпечення	1665	67'281	203'654
Доходи майбутніх періодів	1670	292'614	406'819
Інші поточні зобов'язання	1675	474'462	389'481
VI. Усього за розділом III	1695	3'739'211	3'443'948
VII. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та трупам вибуття	1700	—	—
— Баланс	1900	26'504'294	28'287'846

Керівник

Головний бухгалтер

1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом
виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Керівник Всеволод Владиславович

Головний бухгалтер Світлана Володимирівна

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2018 рік

Продовження Додатку В

Таблиця В.5. - Звіт про фінансовий стан ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» за 2019 р

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ
«УКРЕНЕРГО»ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень

АКТИВ	Код рядка	Примітки	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року (скориговано)
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		341,559	111,833
первісна вартість	1001		502,599	261,359
накопичена амортизація	1002		(161,040)	(149,526)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6	11,235,387	12,398,395
первісна вартість	1010	6	44,308,472	13,138,364
знос	1011		44,521,914	17,574,685
знос інвестиційної нерухомості	1012		(213,442)	(4,436,521)
знос інвестиційної нерухомості	1015		-	-
знос інвестиційної нерухомості	1016		-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		9,303	10,470
Відстрочені податкові активи	1045	13	-	147,813
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		55,895,721	25,806,875
II. Оборотні активи				
Запаси	1100		268,381	236,221
виробничі запаси	1101		225,981	202,400
незавершена виробництво	1102		39,089	31,095
готова продукція	1103		2,045	2,336
товари	1104		365	390
Поточні фінансові активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	7	3,927,933	195,300
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	8	826,550	4,097
з бюджетом	1135		3,545	448,317
у тому числі податок на прибуток	1136		3,762	33,780
з нарахованих доходів	1140		27,203	26,109
інша поточна дебіторська заборгованість	1155		11,345	44,942
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Грошові кошти та їхні еквіваленти	1165	9	2,951,240	2,324,418
Готівка	1166		21	24
Рахунки в банках	1167		2,951,201	2,324,390
Витрати майбутніх періодів	1170		28,894	22,617
Інші оборотні активи	1190		473,059	78,103
Усього за розділом II	1195		8,518,251	3,380,124
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
ВСЬОГО АКТИВІВ	1300		64,413,972	29,186,999

Примітки на сторінках 13-63 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ
«УКРЕНЕРГО»ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
У тисячах українських гривень

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року (скориговано)
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	10	37,160,209	1,226,355
Капітал у дооцінках	1405	10	25,614,081	-
Додатковий капітал	1410	10	-	-
Резервний капітал	1415	10	93,205	-
Нерозподілений прибуток	1420		10,499,516	10,372,667
Нерозподілений капітал	1425	10	(35,933,854)	-
Усього за розділом I	1495		37,439,147	11,599,022
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	13	4,233,401	-
Пенсійні зобов'язання	1505	12	551,432	316,709
Довгострокові кредити банків	1510	14	4,627,263	4,889,841
Інші довгострокові зобов'язання	1515		139,394	138,341
Довгострокові забезпечення	1520		-	6,337
Шльові фінансування	1525	11	1,012,831	872,168
Усього за розділом II	1595		10,564,321	6,223,396
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	14	7,952,422	9,752,048
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	14	409,105	175,617
товари, роботи, послуги	1615	15	4,732,452	702,664
розрахунками з бюджетом	1620	17	1,174,926	65,725
у тому числі з податку на прибуток	1621		677,205	-
розрахунками зі страхування	1625		231	1,455
розрахунками з оплати праці	1630		72	7,005
за одержаними авансами	1635		931,621	150,346
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		-	-
Поточні забезпечення	1660	18	846,707	203,799
Доходи майбутніх періодів	1665	11	33,889	46,139
Інші поточні зобов'язання	1690	16	335,053	259,783
Усього за розділом III	1695		16,416,494	11,364,581
ВСЬОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	1900		64,413,972	29,186,999

Від імені Компанії:

В. Д. Кудряшкін,
Виконуючий обов'язки директораЛ. В. Опалько,
Виконуюча обов'язки головного бухгалтера

Примітки на сторінках 13-63 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Джерело: Фінансова звітність НЕК "Укренерго" за 2019 рік

Додаток Д

Таблиця Д.1. - Динаміка активів ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» у 2015-2019 рр. грн.

Стаття	На 31.12.2015	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019	Відносне відхилення, %					Абсолютне відхилення	
						2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2015	2019/ 2018	2019/ 2015
I. Необоротні активи												
Основні засоби	6619109	7109109	11132114	13138364	44308472	7,40%	56,59%	18,02%	237,24%	569,40%	3,3724	6,6940
Первісна вартість	11448647	12389004	17746949	17574885	44521914	8,21%	43,25%	-0,97%	153,33%	288,88%	2,5332	3,8888
Знос	4829538	5279895	6614835	4436521	213442	9,33%	25,28%	-32,93%	-95,19%	-95,58%	0,0481	0,0441
Довгострокові фінансові інвестиції	698000	698000	698000	0	0	0,00%	0,00%					
Усього за розділом I	14462401	18817487	21329467	25806875	55895721	30,11%	13,35%	20,99%	116,59%	286,49%	2,1659	3,8648
II. Оборотні активи												
Запаси	170997	198885	229132	236221	268381	16,31%	15,21%	3,09%	13,61%	56,95%	1,1361	1,5695
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1035866	1345972	943859	195300	3927933	29,94%	-29,88%	-79,31%	1911,23%	279,19%	20,1123	3,7919
з бюджетом	122129	8946	665151	448317	3545	-92,67%	7335,18%	-32,60%	-99,21%	-97,10%	0,0079	0,0290
Інша поточна дебіторська заборгованість	50883	110009	235646	44942	11346	116,20%	114,21%	-80,93%	-74,75%	-77,70%	0,2524	0,2229
Гроші та їх еквіваленти	3021435	3272958	2483820	2324418	2951240	8,32%	-24,11%	-6,42%	26,97%	-2,32%	1,2696	0,9767
Витрати майбутніх періодів	6085	81428	32847	22617	28894	1238,18%	-59,66%	-31,14%	27,75%	374,84%	1,2775	4,7483
Інші оборотні активи	16687	22608	55932	78103	473059	35,48%	147,40%	39,64%	505,69%	2734,90%	6,0568	28,348
Усього за розділом II	5409991	6092132	594417	3380124	8518251	12,61%	-90,24%	468,65%	152,01%	57,45%	2,5201	1,5745
Баланс	19872392	24909619	27283884	29186999	64413972	25,35%	9,53%	6,98%	120,69%	224,14%	2,2069	3,2413

Джерело: складено авторкою на основі даних Додатку В

Додаток Е

Таблиця Е.1 - Динаміка пасивів ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» у 2015-2019 рр. грн.

Стаття	На 31.12.2015	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019	Відносне відхилення, %					Абсолютне відхилення	
						2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/2015	2019/ 2018	2019/ 2015
I. Власний капітал												
Зареєстрований (пайовий) капітал	1226355	1226355	1226355	1226355	37160209	0,00%	0,00%	0,00%	2930,13%	2930,13%	30,301	30,301
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	894794	0	0	10372667	10499516	-100,00%			1,22%	1073,40%	1,0122	11,734
Усього за розділом I	6429737	8134307	9564283	11599022	37433157	26,51%	17,58%	21,27%	222,73%	482,19%	3,2272	5,821
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	9980730	12904737	13946290	6223396	10564321	29,30%	8,07%	-55,38%	69,75%	5,85%	1,6975	1,058
III. Поточні зобов'язання												
Короткострокові кредити банків	0	0	0	9752048	7952427				-18,45%		0,8154	
довгостроковими зобов'язаннями	932744	1224524	1484046	175617	409106	31,28%	21,19%	-88,17%	132,95%	-56,14%	2,3295	0,438
товари, роботи, послуги	1624269	1007731	1256551	702664	4732452	-37,96%	24,69%	-44,08%	573,50%	191,36%	6,7350	2,913
розрахунками з бюджетом	7327	578710	22047	65725	1174926	7798,32%	-96,19%	198,11%	1687,64%	15935,57%	17,876	160,35
розрахунками зі страхування	15024	1347	12264	1455	231	-91,03%	810,47%	-88,14%	-84,12%	-98,46%	0,158	0,015
розрахунками з оплати праці	32666	2644	49758	7005	231	-91,91%	1781,92%	-85,92%	-96,70%	-99,29%	0,032	0,007
Доходи майбутніх періодів	511753	502282	292614	33889	46139	-1,85%	-41,74%	-88,42%	36,15%	-90,98%	1,3614	0,0901
Інші поточні зобов'язання	263217	433759	445678	259783	335063	64,79%	2,75%	-41,71%	28,98%	27,30%	1,2897	1,2729
Усього за розділом III	3461925	3870575	3773311	11364581	16416494	11,80%	-2,51%	201,18%	44,45%	374,20%	1,4445	4,7420
Баланс	19872392	24909619	27283884	64413972	29186999	25,35%	9,53%	136,09%	-54,69%	46,87%	0,4531	1,4687

Джерело: складено авторкою на основі даних Додатку В